

PRIIMTI BENDRĄ BALTIJOS ŠALIŲ POZICIJĄ DĖL VYKIMO Į IŠKILMES MASKVOJE SUTRUKDĖ IR V. ADAMKAUS VIZITAI Į UKRAINĄ

Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga sako, kad jos pastangos su Lietuvos ir Estijos prezidentais paskelbti bendrą deklaraciją dėl sprendimo vykti arba ne į pergalės prieš nacius minėjimo iškilmes Maskvoje buvusios bevaisės. Be to, tam sutrukde ir prezidento Valdo Adamkaus vizitai į Ukrainą. Tai Latvijos prezidentė pareiškė trečiadienį duodama interviu "Žinių radijui".

Paklausta, kas vertė skubėti pareiškiant savo poziciją dėl vykimo į Maskvą ir kodėl tarp Baltijos šalių vadovų stigo koordinacijos, V. Vykė-Freiberga atsakė: "Mes kalbėjome apie tai lapkričio mėnesį, kai V. Adamkus buvo pakvietęs mane ir Estijos prezidentą A. Riuitelį į Vilnių. Deja, mes neturėjome tiek laiko pasikalbėti, kiek norėjome, nes popietiniai susitikimai buvo atšaukti, kadangi prezidentas Valdas Adamkus mus palikęs išvažiavo į Kijevą su prezidentu A. Kwasniewski. Mes tęsėme konsultacijas telefonu, bet labai greitai pasirodė, kad neįmanoma įgyvendinti tai, ką aš siūliau savo kolegoms. Tai yra - kuo greičiau, jau sausio mėnesį, paskelbti bendrą Baltijos valstybių deklaraciją, kuri paaiškintų mūsų apsisprendimą vykti arba ne".

V. Vykė-Freiberga pridūrė, jog per penkerius su puse vadovavimo Latvijai metų ji dažnai asmeniškai bandydavusi įvairiomis progomis inicijuoti bendrus visų trijų Baltijos šalių prezidentų pasirašytus pareiškimus, susijusius su integracija į NATO. "Deja, teko nusivilti, nes to nesugebėjome pasiekti. Šį kartą ir vėl buvo aišku, kad bus labai sunku paskelbti bendrą deklaraciją apie tai, ką mums reiškia šie įvykiai, nepaisant to, kad mūsų istorinė praeitis ne tik per pastaruosius 50 metų, bet ir ankstesnė, yra panaši. Tapo aišku, jog bus geriausia, kad kiekvienas prezidentas priims savo sprendimą ir atskirai planuos vizitą. Kaip, pavyzdžiui, prezidentas A. Riuitel, kuris asmeniškai susitiko su prezidentu V. Putin", - "Žinių radijui" kalbėjo Latvijos prezidentė.

Pasak V. Vykės-Freibergos, tai, kad Baltijos valstybių padėtis nėra vienoda, rodo ir tai, jog Lietuva sugebėjo susitarti dėl sienos su Rusija ratifikavimo, o Estija ir Latvija kol kas neturi

šių reikiamų sutarčių.

Tačiau kartu V. Vykė-Freiberga neigė savo sprendimu vyktyti į iškilmes Maskvoje siekianti naudos ir konkrečiai - sienos sutarties su Rusija pasirašymo. Latvijos vadovės teigimu, viena iš priežasčių, lėmusių jos greitą apsisprendimą dėl vykimo į Maskvą, buvusi ta, kad būtų vis daugiau spekuliacijų dėl to, ko Latvija turėtų reikalauti vykdoma į šį renginį. "Manau, kad tai simbolinis sprendimas, parodantis Latvijos ir Latvijos prezidento poziciją dėl šio istorijos etapo. Ar mums sunku pripažinti, kad fašizmo nugalėjimas buvo teigiamas dalykas? Ne. Mes galime stovėti petys į petį su kitomis Europos tautomis, pripažįstančiomis, kad Hitlerio režimas buvo blogis, ir jo sutriuškinimas davė naują impulsą Europai ir visai žmonijai. Mums ši diena nėra džiugi šventė, nes mes netapome nepriklausomi, kaip kitos Europos tautos, tokios kaip prancūzai ar belgai. Tačiau atsisakau naudoti šį argumentą ir savo vykimo į iškilmes Maskvoje faktą kaip derybų su Rusija instrumentą", - kalbėjo V. Vykė-Freiberga.

Latvijos prezidentės manyimu, geriausias Baltijos valstybių vienybės pavyzdys yra gebėjimas koordinuoti gynybos planus - bendra oro erdvės apsauga, bendras Baltijos šalių gynybos koledžas.

Latvijos vadovė sakė nemačiusi didesnių skirtumų tarp Baltijos šalių ir tuomet, kai buvo deramasi dėl narystės Europos Sąjungoje. Tačiau ir šiuo atveju Latvijos vadovė priminė: "Kai mes gavome nepakankamas pieno ir kitas kvotas, aš norėjau su Baltijos kolegomis paskelbti bendrą protesto pareiškimą Europos Komisijai, bet negalėjau to pasiekti. Tuomet nuvykau į Briuselį ir prašiau pakeisti šias kvotas, ne tik Latvijos, bet ir visų trijų Baltijos valstybių vardu".

Anot V. Vykės-Freibergos, Baltijos valstybėms jau esant ES narėmis ir turint bendrų politinių tikslų bei siekiant bendrų pareiškimų, tai daryti reikia greitai, "nes pasaulio įvykių tempas - labai greitas". ES Baltijos šalys kartu galėtų imtis bendro lobizmo, nes 3 balsai tarp 25 yra labai mažai.

LGITIC

Pirmasis lietuvių karių būrys į Iraką išvyko 2003 m. rugsėjį.

Trimito nuotr.

LIETUVOS PREZIDENTAS NESIVELS Į POLEMIKĄ BALTIJOS ŠALIŲ VIENYBĖS KLAUSIMAIS

Prezidentas Valdas Adamkus nekomentuoja Latvijos prezidentės Vairos Vykės-Freibergos išsakytų priekaištų dėl Lietuvos ir Estijos vadovų nerangumo derinant bendras Baltijos šalių pozicijas. Savo ruožtu kai kurie Lietuvos diplomatai pažymi, kad Latvijos vadovė neprisimena kai kurių savo pačios keltų idėjų - bendrą Baltijos šalių poziciją dėl vykimo į karo pabaigos iškilmes Maskvoje pareikšti gegužę Rygoje.

V. Vykė-Freiberga spalio 26 d. interviu "Žinių radijui" teigė, kad jos pastangos su Lietuvos ir Estijos prezidentais paskelbti bendrą deklaraciją dėl sprendimo vyktyti ar nevyktyti į pergalės prieš nacius minėjimo iškilmes Maskvoje bu-

vusios bevaisės. Be to, tam sutrukde ir prezidento V. Adamkaus vizitai į Ukrainą.

"Prezidentas Valdas Adamkus nekomentuos Latvijos prezidentės išsakytų teiginių ir neketina pradėti polemikos Baltijos šalių bendradarbiavimo tema", - sausio 27 d. sakė šiuo metu Meksikoje besilisinčio prezidento V. Adamkaus atstovė spaudai Rita Grumadaitė.

Paklausta, kas vertė skubėti pareiškiant savo poziciją dėl vykimo į Maskvą ir kodėl tarp Baltijos šalių vadovų stigo koordinacijos, V. Vykė-Freiberga "Žinių radijui" atsakė:

"Mes kalbėjome apie tai lapkričio mėnesį, kai V. Adamkus buvo pakvietęs mane ir

(Nukelta į 4 psl.)

JAV VALSTYBĖS SEKRETORĖ C. RICE LIETUVOJE LAUKIAMA BALANDĮ

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis sausio 27 d. pasveikino naująją JAV valstybės sekretorę Condoleezza Rice ir pakvietė ją atvykti į Vilnių.

"Nuolatinė JAV parama esminiems Lietuvos užsienio politikos tikslams labai prisidėjo prie mano šalies užsienio politikos laimėjimų, ypač narystės NATO ir Europos Sąjungoje", - teigiama sveikinimo laiške, kurį A. Valionis perdavė JAV ambasadoriui Lietuvoje Stephen Mull.

Pasak ministro, istorinis JAV prezidento George W. Bush vizitas Vilniuje 2002 metais daugeliui lietuvių buvo dar vienas įrodymas, kad JAV

yra pasiryžusios ir įsipareigojusios remti demokratijos, stabilumo ir saugumo plėtrą pasaulyje.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos, ministras sveikinime pažymėjo, jog Lietuva yra labiau negu bet kada pasirengusi skirti visas įmanomas priemones prisidedant prie taikos. Ministras pabrėžė, kad tie, kurie geriausiai suprato laisvės vertę, turi padėti kitiems, siekiantiems eiti į priekį šiuo keliu. A. Valionis JAV Senato patvirtintai valstybės sekretorei palinkėjo visokeriopos sėkmės ir pabrėžė laukiantis jos Vilniuje šiemet balandį įvyksiančiame neformaliame NATO

(Nukelta į 4 psl.)

LENKIJOJE - PROTESTAI PRIEŠ PUTIN

Krokuvoje komitetas "Laisvasis Kaukazas" pareiškė protestuojąs prieš Rusijos prezidento Vladimir Putin vizitą į Osvencimą, kur jis turi dalyvauti iškilmėse, skirtose Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklos išvadavimo 60-toms metinėms.

"Manome, kad genocido Čečėnijoje kaltininkas neturi teisės pagerbti nacizmo aukų. Tai kelia mūsų pasipiktinimą, todėl mes nebūsime pasyvūs šio gėdingo vizito stebėtojai", - rašoma per spaudos konferenciją žurnalistams išplatintame komiteto pareiškimе.

"Protestuojame prieš politikų abejingumą tam, kas vyksta Čečėnijoje. Abejingumas nusikaltimams ir visų teisių pažeidinėjimui Čečėnijoje turės grėsmingų padarinių. Taip kadaise hitlerizmo ir stalinizmo nusikaltimų aprobavimas sukėlė didžiausią tragediją žmonijos istorijoje", - sakė per spaudos konferenciją komiteto narys Marek Kurzyniec.

Jis informavo, kad protesto akcijos planuojamos ne tik Krokuvoje, bet ir Varšuvoje, Poznanėje, Vroclave. Sausio 27 d. komiteto "Laisvasis Kaukazas" nariai ketina protestuoti Osvencime.

Pareiškimą dėl V. Putin vizito taip pat paskelbė tarptautinės žmogaus teisių gynimo organizacijos "Amnesty International" Lenkijos skyrius. Dokumente pažymima, jog "tuo metu, kai Rusijos Federacijos prezidentas V. Putin

(Nukelta į 4 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimas sudarė laikinąją tyrimo komisiją užsienio reikalų ministro Antano Valionio, Valstybės saugumo departamento generalinio direktoriaus Arvydo Pociaus ir Seimo vicepirmininko Alfredo Pekeliūno galimiems ryšiams su KGB ištirti.

Jos pirmininku patvirtintas Darbo partijos narys Skirmantas Pabedinskas.

Komisija suformuota iš 12 asmenų pagal proporcinio atstovavimo frakcijoms principą. Didžiausiai Darbo partijos frakcijai komisijoje taip pat atstovaus Rimantas Bašys ir Andrius Baranauskas.

Socialdemokratų frakcija delegavo Algimantą Salamakiną ir Algirdą Paleckį, Naujosios sąjungos - Vaclovą Karbauskį, Valstiečių ir Naujosios demokratijos - Rimantą Smetoną.

Konservatoriai į komisijos narius skyrė Audronį Ažubalį ir Rimantą Dagį, liberalcentristai - Raimondą Šukį ir Vytautą Čepą, Liberalų demokratų frakcija - Valentina Mazuronį.

Komisija įpareigota įvertinti KGB atsargos karininkų statusą, nustatyti, kokiomis aplinkybėmis minėti trys pareigūnai buvo įtraukti į sovietų saugumo rezervo sąrašus, ar skiriant juos į šiuo metu einamas pareigas nebuvo pažeisti teisės aktai, ar jų buvimas dabartinėse pareigose nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams ir ar į KGB rezervo sąrašus buvo įtraukti kiti dabartiniai politikai, teisėjai ar valstybės pareigūnai.

Sugiedoję Tautišką giesmę parlamentarai sausio 20 d. vakarą užbaigė pradžią šios kadencijos Seimo rudens sesiją. Ši Seimo rudens sesija tęsėsi mėnesiu ilgiau, nei numato Konstitucija. Pagal pagrindinį šalies įstatymą Seimas kasmet renkasi į dvi eilines - pavasario ir rudens - sesijas. Pavasario sesija prasideda kovo 10 dieną ir baigiasi birželio 30 dieną. Rudens sesija prasideda rugsėjo 10 dieną ir baigiasi gruodžio 23 dieną. Tačiau Seimas gali bet kurią eilinę sesiją pratęsti.

2004 metais buvo dvi rudens sesijos - į vieną rinkosi anksesnės kadencijos Seimas, į kitą - naujasis parlamentas. Penktosios po Nepriklausomybės atkūrimo kadencijos Seimas į pirmąjį posėdį susirinko praėjusių metų lapkričio 15 dieną. Daugiausia mandatų naujajame Seime iškovojo Darbo partija. Ji sudarė valdančiąją koaliciją su Socialdemokratų partija, Naująja sąjunga bei Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga.

Politikams trūko kantrybė dėl A.Pekeliūno, J.Ramono ir A.Matulevičiaus veiklos. Darbo metu Italijoje atostogavusiam Seimo vicepirmininkui Alfredui Pekeliūnui pasiūlyta savo noru trauktis iš šio posto. Taip pat paaiškėjo, kad yra pagrindo surengti apkaltą parlamentarui Algimantui Matulevičiui. Jis prekiaavo žemės sklypais ir nemokėjo mokesčių. Nemalonumų nepavyks išvengti ir Seimo nariui Jonui Ramonui, kuris ignoruoja Konstitucinio Teismo išaiškinimą ir nesitraukia iš Žemės ūkio rūmų vadovo posto.

Lietuvoje netrukus įsigalios keli įstatymai, prezidento pasirašyti už Atlanto. Šiomis dienomis Meksikoje atostogaujanti Lietuvos vadovą pasieks greituoju paštu atsiųsti keli Seimo priimti teisės aktai, kuriuos V.Adamkui reikės pasirašyti ir grąžinti atgal į Lietuvą, kad jie būtų oficialiai paskelbti ir įsigaliotų. “Kauno dienos” duomenimis, greitojo kurjerių pašto paslaugos, siunčiant dokumentus į ir iš Meksikos, kainuoja apie 400-500 litų. Jei dokumentai būtų siunčiami diplomatinio paštu, tai atsieitų kelis kartus brangiau.

Vienoje vienmandatėje apygardoje kandidatavusius senus konkurentus socialliberalą Artūrą Paulauską ir liberalcentristą Raimondą Šukį supriešino pastarojo užmojai didinti Seimo nario atlyginimą. Pareiškęs, jog negali vadovauti darbo grupei, jei išsiskiria jo ir A.Paulausko požiūris, R.Šukys Seimo valdybai įteikė atsistatydinimo iš darbo grupės vadovo pareigų pareiškimą.

Nepaisydami Konstitucinio Teismo nutarimo ir etikos saugotojų rekomendacijų, poilsiauti į užsienį buvo išvykę keliasdešimt politikų. Tarp jų buvo ir valdančiosios daugumos, ir opozicijos atstovų. Parlamento pirmininkas Artūras Paulauskas pasmerkė tokį kolegų elgesį. Anot jo, didžiausia nuobauda įstatymams nusižengusiam politikui yra viešumas. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algirdas Monkevičiaus “*Lietuvos žinioms*” teigė galįs tik moraliai pasmerkti poilsiauti išvykusius kolegas ir atimti iš jų dalį atlyginimo, jeigu jie be pateisinamos priežasties praleido Seimo ar komitetų posėdžius.

“Kai tokia didelė koalicija, mes nemokame susitarti. Bet tai nereiškia, kad yra kažkoks skilimas. Tie, kas neturi ką veikti, išgalvoja konfliktus ten, kur jų nėra”, - pareiškė Vyriausybės vadovas Algirdas Brazauskas.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

SUNKIOS KOVOS IRAKE

rinkimų centrais. Tokie centrai buvo įsteigti Čikagoje, Detroite, Los Angeles, Nashville ir Washington D.C.

Prezidento ir jo parinktų pareigūnų patvirtinimas svarbiausias buvo valstybės departamente. Prezidentas pakvietė Condoleezza Rice. Sakoma, kad dr. Rice turės nemažą uždavinį tvarkyti 45,000 diplomatų užsieniuose ir namie. Valstybės departamentas kainuoja vyriausybei 30 milijonų dolerių kasmet.

Dr. Rice buvo klausinėjama Senato užsienio reikalų komitete, kurio pimininkas sen. Richard Lugar. Prezidentas Bush jau atsisveikino su buvusiu sekretoriumi Colin Powell, pasakydamas, kad Powell buvo vienas tvirčiausių ir nuostabiausių diplomatų pasaulyje. Prezidentas pridėjo, kad nuostabus buvo ir Baker, buvęs Valstybės sekr. Bush, dabartinio prez. tėvo dienomis. Kongreso pirmininkas Den-

nis Hastert, respublikonas iš Illinois, prisaikdino viceprezidentą Dick Cheney. Lygiai devintą valandą ryto Aukščiausiojo Teismo pirmininkas William Rehnquist priėmė priesaiką iš prezidento George Bush. Korespondentai pabrėžė savo pareiškimuose, kad teisėjas Rehnquist tuoj po priesaikos pasitraukė iš tribūnos, sekė trumpas prezidento žodis ir kariuomenės artilerijos šūvių garsai. Sostinės gatvėse girdėjosi chorų ir orkestrų garsai. Prezidentas trumpai palinkėjo naujai vyriausybei daug laimės ir sėkmės. Visi stebėtojai matė, kad Vyriausiasis teisėjas labai sunkiai serga vėžiu.

Į Senato užsienio reikalų komiteto klausimus atsakinėjo Condeleezza Rice. Ši nauja Valstybės sekretorė buvo patvirtinta Senato. Pabrėžtina, kad tai pirmas kartas istorijoje, kada Valstybės sekretoriumi buvo paskirta ir patvirtinta afroamerikietė moteris.

JAV prez. George Bush po priesaikos ir inauguracinės kalbos sausio 20 d. sveikinamas svarbiųjų valstybės pareigūnų ir minios žmonių Washington, DC.

APF

— Keliais sakiniais —

- **Prezidentas Bush** po inauguracijos iškilmių pasakė trumpą kalbą, kurioje pabrėžė, kad jo pakviesta 50 metų moteris bus pirmoji juoda politinių mokslų daktarė, Europos klausimų žinovė Condoleezza Rice. Savo žodyje prezidentas pasakė, kad svarbiausias ateities klausimas yra ir bus ateityje tautos vienybė ir susiklausymas. Jis savo žodyje ragino visus amerikiečius trumpai priimti “Tegul laisvė skamba”.
- **Palestinos naujasis va-**

das Izraelio apleistoje Gazos pakraščio zonoje buvo suimtas Rytinėje Jeruzalėje, nes jis žinojo, kad jam neleista lankytis žydų užimtoje zonoje ir dalyvauti Rytinės zonos mečetės pamaldose. Šito neleidžia ir izraelitų įstatymai. Al Aksa yra musulmonų maldos namai, o ne propagandos vieta, pareiškė Izraelio policijos atstovas Shmulik Ben Ruby.

- **Inauguracijos dieną** korespondentai pastebėjo, kad Prezidento Bush duktė nešioja ant vieno piršto žiedą, kuris, paprastai nešiojamas ant susižiedavusių rankos. Žurnalistai

pradėjo tuo žiedu domėtis ir klausinėti. Jenna Bush, 23 metų prezidento duktė išaiškino, kad žiedas nereiškia nei susižadėjimo nei vedybų, bent artimoje ateityje.

- **Čekija** tapo antroji Europos Sąjungos narė, po Portugalijos. Jos abi įsivedė sausio mėn. pradžios mobilizacijos įstatymą, kuris liečia ir moteris. Įstatymas sako, kad jei šalyje kils grėsmė demokratiniam pagrindams, teks mobilizuoti merginas 18 ir 60 metų.
- **Buvęs JAV** kandidatas į prezidentus sen. John Kerry (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MASKVA SIEKIA PATEISINTI
SOVIETINĘ OKUPACIJĄ

Kasdien gauname žinias, kad bus gegužės 9-ąją Maskvoje minimos Antrojo pasaulinio karo pabaigos 60-osios metinės. Į jas pakviestos daugelio valstybių delegacijos su prezidentais, ministrais pirmininkais, parlamentų pirmininkais. Tie patys šaltiniai praneša, kad gegužės 9-ąją Maskvoje bus atidengtas paminklas Stalinui, prie kurio turėtų dalyvauti ir pakviestųjų valstybių vadovai. Bet Europos Parlamento dalis narių priminė, kad ta diena taip pat reiškia Rytų Europos kai kurių valstybių okupaciją, o Lietuvai, Latvijai ir Estijai tos okupacijos pradžią dešimtmečiais, kai Sovietų Sąjunga, Rusijos vadovaujama, vėl užgrobė Pabaltijo valstybes. Valstybių vadovams nusiųstame laiške įspėjama, kad jie yra vėl veliami į gėdingą suokalbį.

Būdinga, jog buvęs Lenkijos premjeras Jerzy Buzek ir dabar Europos Parlamento narys, ir buvęs Lietuvos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, dabar EP narys, pareiškė, kad tai nėra deramas būdas minėti tą sukaktį ir į Maskvą nereikia vykti. “Nemanėme, jog bus statomi paminklai Stalinui. Tai tolygu ir Hitlerio pagerbimui”. Vokiečiai taip pat turėtų pastatyti Berlyne paminklą Hitleriui ir sukviesti valstybių vadovus jo atidengimui. Jie ragina valstybių vadovus suprasti tikruosius Rusijos tikslus, nes Maskva siekia, kad būtų pritarta sovietinei okupacijai.

Gyvename vėl politinių įvykių metu, bet dera prisiminti ir istorinį įvykį, kuris lėmė ir Lietuvos pavergimą antrą kartą. 1943 m. spalio 19-30 dienomis įvyko JAV, Anglijos ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrų įžanginė konferencija, kurioje buvo ne tik kalbama politiniais ir kariniais klausimais, bet ir per ištaigingus pietus, vakarinius balius, operų ir baletų spektaklių metu bendraujama. Ši bolševikų politinė kapitalistinio pobūdžio konferencija labai palankiai nuteikė vakariečius apie patį Staliną ir Sovietų Sąjungos režimą. Vėliau paaiškėjo, kad Stalinas neklydo vaišindamas Vakarų svečius, kad vėliau galėtų Jaltos ir Potsdamo konferencijose išsiderėti Sovietų Sąjungos sienas iki Elbės upės, kai tuo pačiu metu milijonai vergų koncentracijos stovyklose, jų tarpe ir tūkstančiai lietuvių, mirė kankinami ir iš bado šaltyje. Čia pirmą kartą JAV atstovas pasiūlė ir tuo buvo priimta deklaracija – besąlyginė kapituliacija Vokietijai. Tos deklaracijos labai norėjo Stalinas, nes bijojo, kad Vokietija gali padaryti taiką su Anglija. Tos konferencijos metu Anglijos užsienio reikalų ministras A. Eden turėjo kelis susitikimus su Stalinu, kurie surado bendrą kalbą. A. Eden, vieną vakarą žiūrėdamas “Bolšoj” spektaklį “Gulbių ežeras”, karo korespondentui A. Werth pareiškė, jog ši konferencija esanti labai pavykusi, “nes mes ir rusai norime to paties. Čia mes sudarome teisingą sistemą, ir jei tai veiks, mes galėsime daug lengviau laikytis su problema, kaip Lenkija”.

Kur Amerika ir Anglija tuo metu nuvedė Lenkiją, bet ir Rytų Europą, kartu su Pabaltijo kraštai tomis savo derybomis, labai gerai žinome visi. Maskvos konferencijoje buvo nutarta suorganizuoti trijų didžiųjų konferenciją Teherane, tuo metu Britų ir Sovietų okupuotoje Irano teritorijoje, kuri ir vėl buvo naudinga Stalinui.

Mes baigiame šią istorinę apžvalgą su tų Europos parlamentarų, kurie pasiuntė laišką valstybių vadams, pareiškimu: “Siūlomos gegužės 9-osios išskilmės reikš pritarimą sovietinei okupacijai ir totalitarinio komunizmo nusikaltimams.”

S. Tūbėnas

SEIMO PIRMININKAS MANO,
KAD PRIKLAUSYMAS KGB REZERVUI IR
LOJALUMAS LIETUVAI – ETIŠKAI SUDERINAMI DALYKAI

Seimo pirmininko Artūro Paulausko požiūriu, priklausymas KGB rezervui ir lojalumas Lietuvai yra etiškai suderinami dalykai, nes žmonės keičiasi, atgailauja ir geba įrodyti atgailos nuoširdumą savo darbais.

“Tarkime, devintajame dešimtmetyje žmogus atrenkamas į KGB rezervą, o 1990 metais pamato, kas vyksta Lietuvoje. Nepamirškime, kad informacija apie Molotovo - Ribbentropo paktą, apie Vasario 16-ąją buvo pradėta skelbti tik 1988 metais. Taigi tie žmonės daug ką sužinojo pirmą kartą. Juk galėjo tada prasidėti vertybių peržiūrėjimas, atgaila, vidinis pasikeitimas? Galėjo atsirasti apsisprendimas, kad jų kelias - su nepriklausoma Lietuva”, - kalbėdamas *Eltai* svarstė A. Paulauskas.

Seimo pirmininkas taip pat atkreipė dėmesį į Specialiųjų tyrimų tarnybos neprofesionalumą, dėl kurio sunkiai sekasi kovoti su korupcijos sistema.

“STT reikalinga tam, kad sunaikintų korupcijos sistemą, suduotų jai lemiamą smūgį. Neužtenka pagauti ir nuteisti vieną kitą kyšininkaujantį pareigūną. Korupcijos sistemos tyrimui reikalingi labai aukšto profesionalumo specialistai. STT iki tokio lygio kol kas dar nėra pakilusi. Norėdama pateisinti savo buvimą, ši tarnyba prigaudo smulkių kyšininkų ir aiškina gerai dirbanti”.

Etikos dalykai - dorovė, garbingumas - yra vidinė būsena, susiformuojanti bręstant asmenybei. Žmogus arba jaučia tuos dalykus ir turi tam tikrą etikos normų vidinę

stygą, arba jos neturi.

Esu įsitikinęs, kad galime mokymais, bausmėmis ir kitomis priemonėmis įdiegti supratimą, ko ir kodėl nevalia daryti. Tačiau tai bus poveikis iš šalies, o ne iš vidaus. Jis taip pat daromas per auklėjimą, švietimą, universitetines studijas. Į valstybės tarnybą ateinantis žmogus atsineša tam tikrą jau įgytą etiškumo suvokimą. Iš sovietinės sistemos atėję žmonės įsivaizduoja, kad jei nepažeidė įstatymų, vadinasi, elgiasi teisingai.

Štai kad ir dėl atlyginimų: žmogus įsivaizduoja viską daręs gerai ir aiškina nepažeidęs jokių įstatymų. Bet juk žinome, koks yra vidutinis arba minimalus atlyginimas; žinome, kiek žmonių gauna nedideles algas. O darbas tvarkant registrą, išduodant pažymąs juk nėra labai sudėtingas ir neturėtų būti apmokamas didžiulėmis pinigų sumomis. Čia ir pasigendame etiškumo - nerašytų elgesio normų suvokimo.

Dabar - apie bausmes. Kai politikai supainioja viešuosius ir privačius interesus, jiems gali būti skiriamos baudos. Bet manau, kad ne bausmėmis turėtume reglamentuoti jų darbą, o pirmiausia juos ugdyti ir mokyti.

Be abejo, mokymasis vyksta ir svarstant bei vertinant padarytas klaidas. Neetiškai pasielgusį pareigūną kartais reikia priversti atsistatydinti. Tačiau už padarytas klaidas nepulsime sodinti į kalėjimą arba bausti nepaprastai didelėmis piniginėmis baudomis. Galima priversti žmones bijoti, bet iš baimės jų etikos suvokimas nepagerės.

Vis dėlto, manau, atsistatydinimas ar atstatydinimas yra veiksmingas poveikio būdas - ypač kai tai susiję su aukštų pareigūnų elgesiu.

Etiškai besielgiančių žmonių visuomenėje nėra daug. Didžioji dalis prisitaiko prie to, kaip elgiasi jų vadovai ar aukšti valstybės pareigūnai. Pagal tai formuojamas elgesio modelis. Todėl itin svarbu, kad Seimo, Vyriausybės politikų elgesys galėtų tapti teigiamu pavyzdžiu.

Dutūkstantaisiais metais pradėjau tą klausimą kelti. Mano manymu, trūko įstatymų normų, pagal kurias būtų galima nustatyti ir įvertinti neetišką elgesį. Suformulavome septynis etikos principus, taikomus tiek politikams, tiek tarnautojams. Dėl tų principų vyko didelis “mūšis”, bet šiandien jie jau įtvirtinti Valstybės tarnybos įstatyme.

Toliau reikalai nebejuda. Nepriimti politikų ir valstybės tarnautojų etikos kodeksai. Jeigu dabar jie galiotų, būtų galima įtraukti į valstybės tarnautojų atrankos sąlygas ir etikos kodekso išmanymą, ir gebėjimą taikyti etikos normas per atranką modeliuojamose situacijose.

Apskritai kuo aukščiau žmogus kyla karjeros laiptais, tuo aukščiau jis turi savo atžvilgiu kelti principų ir vertybių kartelę. Dabar dažnai girdime valstybės tarnautojus kalbant: “Galiu tarnauti bet kuriai valdžiai, valdžia keičiasi, o aš toliau sau dirbu kaip dirbęs”. Tvarka - būk politiškai neutralus, bet turėk etikos normų stuburą. Deja, po tuo politiniu neutralumu dažnai slypi etikos normų stuburo nebuvimas.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

aplankė Irake amerikiečius karių, tarnaujančius Mosul mieste. Senatorius dėkojo kariams už jų tarnybą, surengė vaišes. Jis pasakė, kad žmonės namie tikrai vertina kareivių drąsą ir pasiaukojimą. Senatorių palydėjo šiaurinio fronto amerikiečių karių vadas generolas Carter Ham.

• **Didžiosios Britanijos** užsienio reikalų ministras Jack Straw, kalbėdamas iš Tailando, pasakė, kad nuo cunami bangos žuvo 49 britai, o dar 390 dingo.

• **Rusijoje** savižudis Uzbekistane bandė susisprogdinti kovose su talibano kareiviais. Uzbekų vadeiva gen. Abdul Rashid Dostum liko gyvas, tačiau sužeistas buvo jo brolis ir dar 22 kareiviai.

• **Rusijos prezidentas**

Vladimir Putin sumanė ateinančiais metais surengti Didžiojo Tėvynės karo minėjimą. Putin nutarė išdalinti piliečiams autobusų ir traukinių bilietus. Pažadėjo medicinos pagalbą, invalidų korteles ir visus kitus priedus. Putin, besirengdamas švęsti Antrojo pasaulinio karo užbaigimą, kviečia gegužės 9-tosios dalyvauti Maskvos išskilmėse. Latvijos vyriausybė jau nutarė dalyvauti išskilmėse. Atvažiuos pati Latvijos prezidentė Vaira Vike-Freiberga. Kiti kviečiami kaimynai dar svarsto pakvietimus. Vokietijos prezidentas Horst Koeher pasakė, kad Rusijos – Vokietijos ryšiai niekad nebuvo tokie geri kaip dabar. Prezidentas Putin nutarė padidinti senelių pensijas, nors daugelyje miestų rusai gyventojai kritikavo pensijų pakėlimą kaip nepakankamą.

• **Kinijoje** be didelių iškilmių buvo palaidotas išvartytas komunistų partijos vadeiva Zhao Ziyang gavo leidimą laidojimui garbingų komunistų partiečių kapinyne. Jis mirė būdamas 85 metų amžiaus. Jis prarado savo įtakingą vietą 1989 metais, kai palaikė studentų demonstracijos Tianmen aikštėje, o po to jam teko būti namų arešte 16 metų.

• **Estijos** premjeras Juhan Parts pareiškė, kad Estijos prezidentui nereikėtų tiek rūpintis važiuoti ar nevažiuoti į Maskvą gegužės 9 dienos šventėje dalyvauti Pergalės dienos išskilmėse. Į prezidento kelionę žiūrime lyg į pasaulio pabaigą ar naujo pasaulio atsiradimą, lyg tai būtų Estijai gyvenimo ar mirties klausimas.

Kai Čikagoje lankėsi Lietuvos užsienio reikalų ministerijos sekretorius amb. Šarūnas Adomavičius, dešinėje, kartu su Lietuvos gen. konsulu Arvydu Daunoravičiumi, kairėje, ir prof. dr. Jonu Račkausku Jaunimo centre surengtame Lietuvos Respublikos konsulato Čikagoje 80 metų veiklos sukakties minėjime.

Z. Degučio nuotr.

V. ADAMKAUS KELIONĖ Į MASKVĄ BŪTŲ PAŽEMINIMAS

Kviesdama Lietuvos vadovą į Maskvą paminėti pergalės prieš nacistinę Vokietiją 60-ųjų metinių, Rusija ruošia pažeminimą Lietuvai, teigia europarlamentaras Vytautas Landsbergis. Išplatintame pareiškime konservatorius V.Landsbergis reaguoja į pas-

(Atkelta iš 1 psl.)

LIETUVOS...

Estijos prezidentą Arnoldą Ruutelį į Vilnių. Deja, mes neturėjome tiek laiko pasikalbėti, kiek norėjome, nes popietiniai susitikimai buvo atšaukti, kadangi prezidentas Valdas Adamkus mus palikęs išvažiavo į Kijevą su prezidentu Aleksandr Kwasniewski. Mes tęsėme konsultacijas telefonu, bet labai greitai pasirodė, kad neįmanoma įgyvendinti tai, ką aš siūliau savo kolegoms. Tai yra - kuo greičiau, jau sausio mėnesį, paskelbti bendrą Baltijos valstybių deklaraciją, kuri paaikšintų mūsų apsisprendimą vykti arba ne".

Tokie Latvijos vadovės paaikškinimai gerokai nustebino kai kuriuos Lietuvos diplomatus. Pasak jų, praėjusių metų lapkritį vykusiam Baltijos šalių prezidentų susitikime pati V. Vykė-Freiberga buvo iškėlusį idėją, kad Baltijos šalių vadovams būtų galima susitikti šių metų gegužės pradžioje, kai bus minimos penkioliktosios Latvijos nepriklausomybės metinės, ir pareikšti bendrą poziciją dėl Maskvos kvietimo atvykti į pergalės prieš nacius minėjimo iškilmes.

LGITIC

(Atkelta iš 1 psl.)

LENKIJOJE...

atvyksta pagerbti koncentracijos stovyklos Osvencime aukų atminimo, Čečėnijoje žūsta žmonės ir masiškai pažeidinėjamos žmogaus teisės". ELTA

tarosiomis savaitėmis Lietuvoje vykstančią diskusiją, ar prezidentui Valdui Adamkui derėtų priimti Rusijos vadovo Vladimiro Putino kvietimą gegužės 9 atvykti į Maskvoje rengiamą pergalės prieš nacistinę Vokietiją Antrajame pasauliniame kare 60-mečio minėjimą.

Prezidentas šiuo klausimu dar neapsisprendė ir teigia, jog jo sprendimas bus pagrįstas Lietuvos interesais.

Tiek V.Adamkus, tiek kiti Lietuvos vadovybės nariai nesyk pareiškė, jog Lietuvos išvadavimas nuo nacių 1945-aisiais metais reiškė kitos, beveik pusšimtį metų trukusios sovietų okupacijos pradžią.

V.Landsbergio teigimu, "Rusija, deja, vis dar nepajėgi kritiškai pažvelgti į savo sovietinę praeitį su visais nusikaltimais prieš žmones ir tautas".

"Lietuvos intelektualų tarpe jau pasigirdo pagrįstų perspėjimų, kad šių dienų (bei praities) Rusija nori artėjančią gegužės 9-ąją gauti ir Stali-

no-Hitlerio šamokslo, ir visų grobikiškų SSRS karų pateisinimą. Lenkijos ir Suomijos užpuolimas, Baltijos šalių užgrobimas ir niokojimas - viskas buvę ne taip blogai, o karą pradėję tik vokiečiai", - rašo V.Landsbergis.

"Nejau rimtai tikimės, atsikviesim kokį politikos veikėją kerziniiais batais prie Sausio 13-osios gynėjų ir Medininkų pareigūnų kapų ir paprašysim: pripažink, kad jie iš tikrųjų nužudyti?", - retoriškai klausia V.Landsbergis, pabrėždamas, jog Rusijoje jau nebeprisimenama 1991-1992 metais tuometinių Lietuvos ir Rusijos vadovų pasirašytų dokumentų, kuriuose Rusija neigiamai vertina 1939 metų Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes.

"Dabar iš mūsų tikrai kaip ir juokiasi: prasimanėt kažkokias nebūtas kančias ir netektis, bet juk patys netrukus nusilenksit ir pripažinsit, kad mes - Rusija buvom teisūs! Lietuva šiuo metu rengiama kaip tik tokiam pažeminimui. Bet jai pačiai to visai nereikia", - rašo V.Landsbergis. DELFI

PREZIDENTŪRA NEIGIA, KAD KIŠASI Į VYRIAUSYBĖS VEIKLĄ

Prezidento patarėjai atmeta žiniasklaidoje pasirodžiusią kritiką esą prezidento Valdo Adamkaus komandos veikla pradeda panėšėti į buvusios nušalintojo prezidento Rolando Pakso aplinkos veiksmus.

"Prezidentūra nesikiša į kitų institucijų darbą ir nedalina nurodymų ar pavedimų, tiesiog dirba savo darbą. Natūralu, kad prezidentas turi turėti pilną informaciją apie tai, kodėl kyla elektros, dujų kainos, kaip tai atsilieps vartotojams, kodėl metai iš metų kyla problemos dėl nevyriausybinių organizacijų finansavimo bei kitais klausimais", - sakė prezidento patarėjas vi-

daus politikos klausimais Darius Gudelis.

Pasak D. Gudelio, Prezidentūra "kaip tik sveikina geranorišką kitų valstybės institucijų bendradarbiavimą, keitimąsi informacija, tarimąsi, nes tik taip galima rasti geriausius sprendimus".

Dienraštis "Lietuvos rytas" sausio 28 d. rašo, kad Mek-sikoje šiuo metu poilsiaujančio Valdo Adamkaus patarėjai esą ėmė aktyviai kontroliuoti Vyriausybę. Jos pavaldžius pareigūnus nustebino pastaruoju metu pradėjęs didėti Prezidentūros susidomėjimas energetika, nors tai - Vyriausybės kompetencijos sritis. ELTA

LIETUVOS IR RUSIJOS INTERESAI KERTASI DĖL UKRAINOS NARYSTĖS ES

Nepaisant Rusijos prezidento Vladimir Putin pareiškimų, esą jis nenusiteikęs prieš Ukrainos narystę Europos Sąjungoje (ES), Rusija darys viską, kad Ukrainos integracija į Vakarų struktūras neįvyktų, mano politologas ir istorikas Česlovas Laurinavičius.

"V. Putin, kaip valstybės vadovas, bendraujantis su ES vadovais, kitaip kalbėti paprasčiausiai negali. Tačiau tikrovėje Rusijos politika bus nukreipta prieš Ukrainos integraciją į Vakarų. Jokios kitos Vidurio ir Rytų Europos valstybės narystė ES nedaro ir nedarys tokios įtakos Rusijai, kaip Ukrainos narystė. Pastarosios įstojimas į ES gali lemti revoliucines permainas Rusijoje", - pažymėjo politologas.

Jo teigimu, ES neturi kitos išeities, kaip priimti Ukrainą į Sąjungą. Anot Č. Laurinavičiaus, kada tai įvyks - neaišku, tačiau, jo žodžiais, tikrai ne anksčiau nei bus išspręsta Turkijos narystės ES problema.

Č. Laurinavičius taip pat pažymėjo, jog Lietuva yra suinteresuota Ukrainos priėmimu į ES bei turi kelti šį klausimą aukščiausiu ES lygiu.

Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis EP užsienio reikalų komiteto posėdyje iškėlė klausimą dėl ES Kaimynystės programos numatomo veiksmų plano Ukrainos atžvilgiu peržiūrėjimo bei jo pritaikymo "šiandienos ir rytdienos" aplinkybėms. Pasak V. Landsbergio, esamas planas buvo rengiamas "vakarykštei Ukrainai".

Atsakydamas europarlamentarui, ES plėtros komisaras Olli Rehn pažymėjo, jog Ukraina - Europos valstybė, o visos Europos valstybės turi ES konstituciškai numatytą teisę siekti narystės Sąjungoje.

O. Rehn taip pat informa-

vo komiteto narius, kad šiuo metu ES aukštasis įgaliotinis Javier Solana ir užsienio reikalų bei kaimynystės politikos komisarė Benita Ferrero-Waldner rimtai svarsto, kokiais ekonominiais ir kitais svertais galima paremti Ukrainos pažangą. Pasak komisaro, labai svarbu, kad Rusijos prezidentas V. Putin pareiškė neturįs nieko prieš Ukrainos siekį tapti ES nare.

Savo ruožtu Rusijos analitikas - Globalizacijos problemų instituto mokslo vadovas, partijos "Rodina" ideologinės tarybos pirmininkas Michail Deliagin tikina, jog Ukraina netaps ES nare. Pasak jo, į Sąjungą įstojus ekonomikai silpnoms naujokėms, kaip Lenkija, ES nepajėgi skirti joms tokios paramos, kokia buvo skiriama Ispanijai, Portugalijai arba Graikijai, ir šiomis aplinkybėmis Ukrainos priėmimo našta taptų nepakeliamai.

"Neabejotina, kad Ukraina įstos į NATO. Karinė ir politinė integracija daug paprastesnė nei ekonominė. Posocialistinėje erdvėje matome, jog karinė integracija vyksta anksčiau nei ekonominė ir tampa pastarosios garantu", - Rusijos interneto dienraščiui "utro.ru" tvirtino M. Deliagin. Analitiko teigimu, kalbos apie Ukrainos narystę ES galėtų prasidėti nebent po 15 metų.

Europos Sąjunga kitą mėnesį pradės derybas su Ukrainos provakarietiškais vadovais, kaip padėti šiai šaliai reformuoti ekonomiką ir pagerinti žmogaus teisių būklę.

Buvusi Sovietų Sąjungos valstybė priklauso vadinamajai "kaimynystės schemos" grupei, kurios narės norėtų glaudesnių ryšių su Vakarais.

ES pirmininkaujančio Liuksemburgo užsienio reikalų ministras Jean Asselborn sakė, kad vasario 21 dieną įvyks specialus bendradarbiavimo tarybos posėdis, kuriame kaip tik ir bus svarstomi ryšių su Ukraina stiprinimo klausimai.

Jis teigė, jog būtina imtis vykdyti ES ir Ukrainos veiksmų planą, pagal kurį būtų pasirinkta, kokio tipo reformų reikia ūkiui, teisėsaugos sistemai ir kitoms sritims, kad Ukraina priartėtų prie ES ir galų gale taptų potencialia kandidata į jos nares.

Liuksemburgas pastaruosius šešis mėnesius pirmininkauja ES, vadovauja 25 narių bloko vadovų posėdžiams. ES užsienio reikalų ministrai į posėdį rinksis vasario 21 dieną. ELTA

Mokytoja Vida Baliutavičienė iš Vilniaus parsivežė dovanotą akmenį iš Valdovų rūmų pamatų.

VRPF archyvo nuotr.

LATVIJA NORI OBJEKTIVIAI ĮVERTINTI PRAEITĮ

Ryga, sausio 26 d. (ELTA). Latvija nori įžengti į XXI amžių ne ant okupacinių režimų propagandos iškreiptos istorijos griuvėsių, bet objektyviai vertindama savo praeitį. Tai antradienį Rygos pilyje per knygos "Latvijos istorija: XX amžius" pristatymą pareiškė šalies prezidentė Vaira Vykė-Freiberga.

Pasak prezidentės, praėjęs šimtmetis tikriausiai buvo svarbiausias šalies istorijoje. "Istorija - neatskiriama tautos

ir tautinės sąmonės dalis, dabarties ir ateities pagrindas", - pažymėjo valstybės vadovė.

Savo ruožtu užsienio reikalų ministras Artis Pabrikas pabrėžė, jog šios knygos išleidimas rodo aukštą Latvijos visuomenės kultūros lygį. "Didžiausias nusikaltimas žydams buvo holokaustas, ir mes tai pripažįstame", - pasakė ministras. Jis pridūrė, kad didžiausias nusikaltimas Latvijai buvo jos okupacija, ir kitaip šito nepavadinsi.

Knyga išleista rusų ir latvių kalbomis istorikų komisijos iniciatyva. Joje apžvelgiami Latvijai svarbiausi XX amžiaus istoriniai įvykiai.

Rusijos ambasada Latvijoje specialiuose komentaruose pažymėjo, jog šis leidinys yra mėginimas analizuoti istorinius įvykius remiantis "objektyvistine" metodika. "Knygoje netrūksta "okupacinės" retorikos, kurią pajvairina kai kurių teigiamų sovietinio Latvijos istorijos laikotarpio momentų

PADOVANOJO V. PUTIN KNYGĄ APIE LATVIJOS ISTORIJĄ

Ryga, sausio 27 d. (ELTA). Ketvirtadienį Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga, dalyvaujanti Lenkijoje vykstančiuose memorialiniuose renginiuose, susitiko su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu ir padovanojo jam knygą apie Latvijos XX amžiaus istoriją rusų kalba. Apie tai naujienų agentūrą LETA informavo prezidentės spaudos sekretorė Aiva Rozenberga.

Kaip jau buvo pranešta, ketvirtadienį Lenkijoje vyksta iškilmės, skirtos Aušvico-Birkenau koncentracijos stovyklos išvadavimo 60-osioms metinėms. Į jas atvyko daugiau kaip 40 valstybių delegacijos.

Pasak A. Rozenbergos, trumpame pokalbyje su V. Putin Latvijos prezidentė patvir-

ir neigiamų tuometinio Latvijos prezidento Karlio Ulmanio valdymo aspektų pripažinimas", - pažymi ambasada.

Jos nuomone, knygoje retušuojamas "hitlerinio režimo pakalikų latvių vaidmuo žudant taikius žmones", o sovietiniams partizanams padėję Latvijos gyventojai vadinami "kolaborantais".

Pasak Rusijos ambasados, knygą reikia kruopščiai patobulinti. Tik po to skaitytojai galės susidaryti realų netolimos praeities įvykių vaizdą.

tino dalyvausiant gegužės 9-osios iškilmėse Maskvoje. Kartu V. Vykė-Freiberga pabrėžė, jog Latvija ir Rusija turi tęsti dialogą apie istoriją, kad sumažėtų jos interpretavimo skirtumų.

V. Putin padėkojo V. Vykei-Freibergai už dovaną.

Ankstesnis V. Vykės Freibergos ir V. Putin susitikimas įvyko 2001 metų vasario mėnesį Austrijoje. Tada prezidentė pažymėjo, jog reikia atversti naują Latvijos ir Rusijos santykių puslapį. Bet paskesniais metais dviejų šalių santykiai iš esmės nepagerėjo.

VOKIETIJA MINI 60-ĄSIAS AUSCHVITZ IŠVADAVIMO METINES

Berlynui minint Osvencimo koncentracijos stovyklos išvadavimo 60-ąsias metines Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder paragino tautiečius likti budrius kovoje su antisemitizmu ir sakė apgailestaujęs dėl praeities įvykių.

"Tai, kad antisemitizmas egzistuoja, neįmanoma paneigti. Kovoti su juo yra visos visuomenės pareiga", - sakė G.Schroeder Berlyno teatre vykusiame specialiaame renginyje, kuriame dalyvavo ten siaubą išgyvenę žmonės, ministrai ir žydų bendruomenės vadovai.

ELTA

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
LXXXV

Jaudina, kad taip sunkiai skinasi kelią tikroji demokratija, kad vis dar daugelis pritaria tiek, kiek netrukdo klestėti jo egoizmui [...]. Jaudina, kad ir skelbiamos Lietuvos Nepriklausomybės idėjos nemažai kam virsta savotiška priedanga egoistiniams tikslams įgyvendinti. Bet, matyt, iš karto tikėtis ko nors kitko būtų naivu. Ypač pas mus, negyvenus tikrai demokratiškai, tikro viešumo sąlygomis [...]. Bet ir ten, kur ragauta ir demokratijos, ir daugiau gėrio ženklės pertvarkos metais būdavo visokių trukdytojų, būdavo, kurie pasinaudodavo kitais, norėdami iškilti virš jų. Bet susitaikyti su šituo, toleruoti tuos, kurie naudojosi ir naudojasi privilegijomis, kuriems lengvatos bei jų aukštas postas svarbiau už tarnavimą tautai, Tėvynei, būtų nedovannotina."

1989 m. spalio 29 d. rusiškų įmonių partinio aktyvo susirinkime Vilniuje buvo

priimtas toks kreipimasis į SSKP CK: "Mes [...] esame sunerimę dėl vis gilėjančio respublikos partinės organizacijos skaldymo, sukulto diskusijos dėl LKP statuso, dėl išplatintos visai nemarksistinės LKP programos ir įstatų, kitų programinių dokumentų, numatomų pateikti LKP XX suvažiavimui, kad atskyrus LKP nuo SSKP.

Dėl to mes ir kreipiamės į SSKP CK, prašydami ištirti susidariusią padėtį respublikoje, jos partinėje organizacijoje ir, jei įvyks LKP XX suvažiavimas, prašome atsiųsti į jį autoritetingą SSKP CK delegaciją, vadovaujamą SSKP CK generalinio sekretoriaus M.Gorbačiovo."

"Rusakalbiai" ir lenkai bolševikai bei jų šalininkai nuo 1989 m. vasaros ėmė rengtis priversti tuometinę respublikos vyriausybę paklusti savo reikalavimams, streikais. Vilniaus rusiškose sąjunginio pavaldumo įmonėse pasirodė

lapelių-raginių organizuoti streikus, instrukcijų, kaip juos organizuoti, kokius kelti reikalavimus LKP CK, Ministrų tarybai ir Aukščiausiajai tarybai. Vienoje tokioje "Atmintinėje", tų metų liepos mėnesio pabaigoje išplatintoje Vilniaus metalo apdirbimo ir kitose įmonės, rašyta: "[...] dar ne viskas prarasta - yra galimybė įsijungti į kovą dėl savo teisių: streikuoti. [...] Prisiminkit, nuo streiko paskelbimo dienos visas vadovavimas įmonei priklauso streiko komitetui. Atidžiai klausykite jo narių informacijos ir nurodymų ir vykdykit juos tiksliai ir laiku. Gautų įsakymų su niekuo neaptark [...], nebendrauk su nepažįstamais žmonėmis, kuo jie save bevardintų, kokius dokumentus nepateiktų."

Toliau buvo nurodyta, kad šūkiuose ir raštuose iš LSSR Aukščiausiosios tarybos būtų reikalaujama panaikinti visus tuos nutarimus, kuriuos ji priėmė dėl lietuvių kalbos paskel-

bimo valstybine, nepriklausomos Lietuvos valstybinės simbolikos sugrąžinimo, griežtai reikalauti, kad rusakalbiai sudarytų ne mažiau kaip trečdali visų deputatų vietinėse tarybose ir Aukščiausiojoje taryboje, įkurti lenkų autonominę sritį ar respubliką, neleisti studijuoti archyvų tiems, kurie "juodina" praeitį ir t.t.

Nepriklausomos Lietuvos atkūrimui labiausiai priešinosi minėtasis 1988 m. lapkričio 11 d. daugiausia rusakalbių Maskvos nurodymu įkurtas "Vienybės-Jedinstvos-Jednošč" susivienijimas, kuriame aktyviausi buvo V.Ivanovas, I.Kučerovas, N.Antonovas, S. Reznikas, V.Sinicynas, K. Surblys, V.Lazutka ir kiti.

Ypač smarkiai jedinstvininkai užsipuolė tai, kad LSSR Aukščiausioji taryba paskelbė lietuvių kalbą valstybine. 1989 m. vasario 12 d. jie organizavo Vilniuje, prie Sporto rūmų, didžiulį rusakalbių mitingą, į kurį buvo suvežti rusai ir lenkai net iš Baltarusijos, Kaliningrado srities. Po mitingo "Jedinstvos" vadeivos V.Ivanovas, I.Kučerovas ir kiti išsiuntė telegramas SSKP Centro komitetui, "sąjunginių" respublikų partijų CK, didžiausių įmonių parti-

niams komitetams, kuriose rašyta:

"Pertvarka ir demokratija pavojuje! Nė viena civilizuota pasaulio šalis neturi tiek diskriminuojančių įstatymų, taip šurkščiai pažeidžiančių piliečių teises, kiek Tarybų Lietuva. Įstatymas "Dėl valstybinės kalbos" - tai naujas nacionalistinės lietuvių biurokratijos smūgis kitų tautų teisėms. Ji, norėdama išsaugoti savo pozicijas, siekia pavergti ir savo tautą.

Ruse, lenke, baltarusi! Priėmus įstatymą "Dėl valstybinės kalbos vartojimo" tu ir tavo vaikai paverčiami antraeiliais žmonėmis. Ir mūsų vaikai klausia mūsų, ką mes padarėme dėl jų ateities, kaip mes giname jų teises į mokslą, į darbą, į gyvenimą!

Mes privalome apginti savo ir vaikų teises!

Lietuvi! Nebeklysk, neabejok, būk drauge su mumis toje kovoje. Žiūrėk tiesiai į akis! [...] Vienos tautos išaukštinimas kitų sąskaita niekam dar laimės nedavė. Jau ne kartą istorijoje "nacionalmanipuliuotojai" buvo atvedę savo tautas prie bedugnės, žadėdami rojų žemėje, spekuliuodami tėvynės ir savo kalbos meile. (Bus daugiau)

KNYGA MANO GYVENIME

Lauke lyja. Man liūdna, norisi užsimiršti ir pabėgti nuo šio pasaulio. Noriu pabūt viena, pabūti tyloje.

Patogiai įsitaisau ant minkštos sofos prie lango ir paimu į rankas knygą. Nekantrauju sužinoti, kad gi slepiasi tokios mažos knygutės viduje. Gražus viršelis, senovinis miestelis prie ispūdingo didžiulio kalno, ruduo, švelnūs geltoni ir rudi atspalviai. “Penktasis kalnas” – keistas pavadinimas... Skaitysiu šią knygą, nes ją sukūrė autorius, parašęs daug gerų knygų, kurias skaičiau ir man labai patiko. Paulo Coelho rašo apie žmonių gyvenimą, apie gyvenimo prasmę. Jis tiki – jei žmogus tikrai ko nors trokšta, visas pasaulis slapta padeda jam įgyvendinti jo svajonę. Anot autoriaus, kiekvienas iš mūsų yra savo likimo kalvis. Esti tokių laikotarpių, kurių neįstengiamo perprasti, bet gyvenimas mus išmoko visko, kas būtina, kad galėtume įgyvendinti tai, ką skyrė likimas. Visi mes turime pasiekti savo tikslą.

Pradedu skaityti, ir šis pasaulis man jau nebeegzistuoja, laikas sustoja, aš nukeliuju į stebuklų šalį, skubu, bėgu per eilutes. Kaip gera jausti “žodžio skonį burnoje”...

Knyga “Penktasis kalnas” – tai romanas apie neišvengiamybę. Pranašas Elisas, pabėgęs nuo karalienės Jezabelės persekiojimo, apsistoja Sarepto mieste. Tačiau miestą sugriaua asirai. Po šios tragedijos Elisas suvokia tikrąją savo gyvenimo prasmę. Tais laikais, kai žmonės tikėjo daugeliu dievų, Elisas buvo vienas iš

pirmųjų, kuris ištikimai tikėjo vieną dievą – Viešpatį. Gyvenimas paruošė jam daug išbandymų, bet apdovanojo stebuklingomis galiomis.

Kiekvieną kartą, kai perskaitau knygą, sužinau ką nors naujo. Knyga padeda geriau save pažinti. Be to, aš patiriu daug nuostabių nuotykių, tampa lyg istorijos dalelė, išgyvenu kartu su istorijos herojais, džiaugiuosi ir liūdžiu. Knyga man yra ne tik žinių šaltinis, bet ir gera draugė, patarėja.

Kaip gerai, kad moku skaityti, kaip gerai, kad gyvenu šiais laikais, dabar, kai žodžiui duota visiška laisvė. Nuo pat vaikystės knyga lydi mane. Išmokau skaityti labai anksti, užsispyrimas buvo didžiulis, nes man neužtekdavo tų pasakų, kurias skaitydavo mama prieš miegą, norėjau dar ir dar. Norėjau mamai skaityti, o ne kad man skaitytų. Labai labai mėgau pasakas, mėgstamiausios buvo Brolių Grimų, P.J. Chuikovskio, Hafo pasakos. Turėjau gerą vaizduotę, herojus mėgdavau piešti.

Niekada nepamiršiu vaikystės pasakų ir pasakosiu jas savo vaikams.

Dabar jau galiu skaityti rimtesnius kūrinius. Gėriuosi poetės S. Nėries kūryba. Jos eilės apie jaunystės laimę lyg mums skirtos:

Lėkti ir lėkti

Ir nepasiekti...

Akys užmerktos,

Juokiasi veidas, -

Neša ir supa vėjas palaidas!

Ir vėjas, ir bangos, ir žvaigždės – viskas gyva kaip žmogus. Sutinku su poete, jog reikia

skubėti gyventi, nes “mūsų dienos – kaip šventė, kaip žydėjimas vyšnios”.

Svarbu man yra tai, kad galiu skaityti knygas dviem kalbom: rusų ir lietuvių. Lietuvių kalba, kurios aš anksčiau visiškai nemokėjau, tapo labai artima. Seniai jau nebeskaitau knygų rusų kalba. Keista: atvažiavau į Lietuvą, nemokėjau nė žodžio lietuviškai, o dabar galiu skaityti, rašyti, kalbėti, suprasti.

Knyga yra stebuklas, minčių saugotoja. Kas sugalvoja rašyti knygą, tas įgyvendino vieną iš puikiausių idėjų pasaulyje. Neįsivaizduoju, kaip gyventume, jei nebūtų knygų. Gal mes pamirštume savo jausmus? Gal negalėtumėm tobulinti savo kalbos? Juk grožinė literatūra – tai menas, gražus, tobulas žodžių žaidimas. Dailininkas pateikia savo jausmus, išpūdžius popieriuje spalvomis, o rašytojas išreiškia savo mintis žodžiais. Menininkai yra laisvi žmonės. Jie daro savo darbą todėl, kad savęs per daug, kad negali užsirakinti savyje, savo išgyvenimais jiems norisi pasidalinti su kitais... Antraip jie jaustųsi nereikalingi.

O mums, skaitytojams, kartu su rašančiaisiais lengviau gyventi. Galime grožėtis, stebėtis, sužinoti apie jausmus, tokius, kurių dar nebuvom patyrę. Pavyzdžiui, kas yra meilė, draugystė, drąsa, išdavystė, neapykanta.

Knygą mano gyvenime užima labai svarbią vietą ir be jos niekaip neišsiversi. Knygą galima perskaityti daug kartų, ir kiekvieną kartą atrasti tai, ko anksčiau nepastebėjome.

Čikagoje, Čiurlionio galerijoje, dažnai vyksta lietuvių dailininkų kūrybos parodos. Čia matome Gražinos Narkus-Kramer, dešinėje, suruoštos parodos metu dail. Aldona Pečiūrienę, dail. Magdalena Stankūnę ir dail. Liuciją Kryževičienę.

D. Sokienės nuotr.

Anot M. Driuono, “Saityti – vadinas, gyventi, nes gyventi, vadinas žinoti, pažinti, suprasti”.

Aš nesireнку knygos... Ji pati suranda mane ir lyg netyčia atsiduria rankose... Ypač tada, kai noriu pabūt viena, pabūt tyloje...

Linda Eidukaitytė, 7 kl.

LIETUVIŲ NAMAI

Kiekvienais mokslo metais Vilniaus vidurinėje internatinėje mokykloje “Lietuvių namai” organizuojamas moksleivių literatūrinių darbų konkursas. Geriausių darbų autoriai apdovanojami diplomais bei ponų Vandos ir Vaelovo Mažeikų premijomis.

2003-2004 m. konkurso re-

zultatai buvo paskelbti per mokyklos gimtadienio šventę, spalio 8 dieną. Visi moksleiviai, dalyvavę konkurse, apdovanoti diplomais ir dovanėlėmis, laureatams įteikti diplomai ir piniginės premijos.

Džiaugiamės, kad konkursui pateikti darbai nuoširdūs, įdomūs. Rašiniuose atskleidžiamas mokinių požiūris į Tėvynę, gimtuosius namus, šeimą, draugus, mokyklą, knygą...

Tikimės, kad geriausi darbai bus išspausdinti jūsų laikraštyje. Galbūt ne vienam skaitytojui jie primins Lietuvą – jaukų širdžiai artimą ir brangų gimtąjį kraštą.

Kristina Usorytė ir Violeta Zubrickaitė (lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos)

Antanas Dundzila

IŠ KUR IR KODĖL

(Laimėjo antrąją *Dirvos* novelės premiją)

II.

Tėvai Levutės tarnystė buvo patenkinti, o aš prie jos buvau prisirišęs, nemažiau kaip prie kitų namiškių. Jei tai buvo vaikiška meilė, tai aš ją mylėjau. Ji man buvo ne tik globėja, bet, nuobodžiaujant namuose, ir draugė. Iš prieškarinių laikų yra išlikusi nuotrauka. Tamsiais plaukais, vidutinio ūgio, jauna moteris laiko mane už rankos, o šalia stovi du didesni kaimynų berniukai.

Buvau baisiai nepatenkintas, kai sužinojau ir supratau, kad Levutė iš mūsų išeis, kad ji ištekanči už Jono Glenio. Dabar lyg per rūkus matau, kai kartą mūsų daržą plūgu bemačiant suarė koks tai vyriškis. Mūsų namams tas arimas sutaupe daug darbo, nes daržui

ir gėlėms žemę pavasarį kelias dienas purendavome kastuvu. Sakau “purendavome”, nes ir aš savo kastuvėliu “dirbdavau”. Arimas man buvo naujovė, nes jau ne paveikslėlyje, bet iš arti pamačiau plūgą, apžiūrėjau vežimą. Kinkydamas arklį, Jonas mane pakėlė, mudu paglostėme bėrio kaklą. Tarp bėrio ir kieme kudakuojančių mūsų vištų buvo didelis skirtumas. Vištos nuo manęs bėgdavo, o bėris sau ramiai stovėjo ir vežimo gale kramtė šieną.

- Žiūrėk, žemė juoda, o noragą nublizgina, net šviečia! – sukdamas arklį vagos gale, Jonas man parodė. – Ir kaip tai gali būti? Juk kai patrini žemėmis rankas, jos pajuosta, o plienas, va, blizga!

Pykau ir net ašarojau vėliau vakarienos metu. Ariant daržą, Levutės Jonas man pasirodė draugiškas, jis man patiko. O dabar, pamanykit, Levutė už jo išeis ir mus paliks:

- Levutė negali mus palikti, ji pas mus pasiliks! Aš įkišiu pagali į jo ratus, kai atvažiuos!

Tačiau likimo burtas jau buvo kritęs, o mano pyktį pakeitė nekasdieninė darbymetė namuose: tėvai Levutei kėlė vestuves. Visa ruoša priminė triūsą prieš didžiasias šventes. Atvažiavo iš kaimo Levutės seserys. Jono giminių, jei ir buvo, taip ir neprisimenu. Gi vestuvių švęsti dar pribuvo kai kurie mūsų artimieji bei pažįstami, Levutę pas mus matę. Mano akimis tai buvo didelė puota, salone viskuo apkrauti keli stalai. Šalia jaunųjų už stalo sėdėjo klebonas, kalėdojimo metu ne kartą pas mus Levutės virtomis, karštomis spurgomis vaišintas. Tėtė pasakė kalbą. Dau-

giau ir nebeprisimenu.

Greit po vestuvių pradėjau eiti į mokyklą. Ar už metų atėjo bolševikai. Levutės vestuvės man tapo tolimesnių pasikeitimų pradžia tiek mūsų namuose, tiek visame krašte.

Atėjus bolševikams, iš klasės dingo Kudirka su Mairomiu, dingo kryžius, kai kuriuos vadovėlių paveikslėlius reikėjo užklijuoti.

- Vaikai, atsiverskite “Sakalėlio” trisdešimtą puslapį, - kalbėjo mokytoja. - Namuose paimkite švaraus popierio ir užklijuokite ten atspausdintą paveikslą. Tą pat padarykite su paveikslais..., - ji suminėjo dar kelis puslapius, o jų numerius užrašė ant lentos.

Namuose mama suieškojo klijų:

- Kai klijuosi, tai tik pačius kampučius tepk klijais, - pamokė.

Tačiau aš padariau savaip, klijais skersai ir išilgai ištepiau visą puslapį. Čia man buvo

proga, vykdant mokyklos nurodymą, namuose pasielgti savarankiškai. Pabaigęs klijavimą, netikėtai dar pajutau motinos tylų žvilgsnį, kuris mane paveikė labiau už jos neištartus žodžius.

Tą rudenį Jonas atvežė kelis maišus bulvių ir maišą kopūstų galvų. Mes paprastai iš ūkininkų visai žiemai apsirūpindavome bulvėmis ir namuose užsiraugdavome statinę kopūstų. Jonas mamai pasakojo apie darbus ir namus:

- Buvo sausas ruduo, tai bulves gražiai išsikasėme. Ir daržu buvo galima pasidžiaugti. Matysite, kai kopūstus pjaustysite... Šitie tai ne mūsų auginti, iš kaimyno paėmiau. Geras žmogus, gražiai sugyvename, Levutė jiems daržuose padeda. Mes darže ką užsiauginame, tai tik sau ir užtenka.

- O kaip jūsų mažoji Jūlytė, ar jau bėgioja? – klausinėjo mama.

(Bus daugiau)

CHICAGO, IL

Judith Cefkin, JAV Valsybės Departamento Baltijos ir Skandinavijos reikalų direktorė, atvyksta į ALTo rengiamą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Marijos gimnazijos auditorijoje vasario 13 d., 2 v.p.p. Kaip pagrindinė pranešėja ji pristatys Baltijos regiono demokratijos plėtros ir apsaugos strateginius planus. Anksčiau Judith Cefkin yra dirbusi JAV ambasadoje Paryžiuje, Prancūzijoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

POMPANO BEACH, FL

Daugelį metų buvusi veikli LB Aukšinio kranto apylinkė susilpnėjo ir pernai solidarumo mokesčių užsimokėjo tik 13 narių. Dėl ligos ar mirčių jos valdyboje buvo likę tik pirm. J. Paškus, kuris pats dėl nesveikatos pasitraukė. Kelių asmenų iniciatyva buvo išrinkta nauja apyl. valdyba.

DAYTONA BEACH, FL

Naujieji Metai šioje apylinkėje prasidėjo be didelio entuziazmo. Sausio 5 LB apyl. Ryan valgykloje ruoštoje popietėje dalyvavo tik saujelė nuolatinių svečių. Vieni kitur išvažiavo, kiti turbūt, negalavo. LB apyl. pirm. B. Kožičienė visus pasveikino ir pakvietė Lietuvos klubo pirm. J. Baltrušaitį papasakoti apie pietinę Aziją įvykusią žemės drebėjimo ir milžiniško potvynio nelaimę. Jis kurį laiką tose šalyse lankėsi tarnybiniiais reikalais, kai viskas buvo ramu ir žavinga. Ten nuo seno suvažiuodavo europiečiai gražioj gamtoj atostogauti. Šį kartą didelis jų skaičius žuvo potvynio-cunamio bangose.

Sausio 9 d. Ormond Prince of Peace bažnyčioje buvo pamaldos lietuviams. Nuolatiniam lietuviškų pamaldų kun. R. Grasso susirgus, šv. Mišias aukojo kitas malonus kunigėlis. M. Jankauskienė atliko skaitinius lietuviškai, o A.

Skridulio vadovaujamas "Sietynas" giedojo kalėdines giesmes.

Po Mišių parapijos salėje įvyko metinis Lietuvių klubo narių susirinkimas. Jam pirmininkavo daugelį metų buvęs klubo pirm. Jonas Daugėla, sekretoriavo Florencija Dippel. Visi valdybos pranešimai buvo priimti be priekaištų.

Klubo valdybą dabar sudaro pirm. J. Baltrušaitis, vicepirm. A. Mažeikienė, sekr. A. Šilbajoris, išd. N. Kreivėnas ir nauja narė D. Šilbajorienė. Į kontrolės komisiją išrinkti R. Gudaitienė ir N. Karaša.

Malonu pastebėti, kad Daytona Beach lietuviai pastaruoju metu aukojo ne tik APPLE kursus lankantiems Lietuvos mokytojams, "Saulutei", BALFui, bet ir Prisikėlimo bažnyčios remontui, o taip pat ir buvusio Lietuvos partizanų ryšininko, tremtinio J. Jakavonio atsiminimų knygos išleidimui.

SUNNY HILLS, FL

LB apyl. valdyba gruodžio 24 suruošė Kūčių vakariene Šv. Teresės parapijos salėje. Pirm. J. Savaitis pasveikino 60 susirinkusių apyl. narių bei svečių ir priminė, kad bendros Kūčios čia rengiamos nuo 1978 metų, ir kad šį vakarą dar turime vieną toje pirmoje Kūčių vakarienoje dalyvavusią – J. Čepukienę.

Toliau programą vesti paprašyta renginių vadovė E. Žebertavičienė pakvietė naujaisią šio telkinio gyventoją Ireną Lewis uždegti dvi žvakes – prisiminti šiais metais mirusius penkis apylinkės narius ir pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Jie buvo pagerbti tylos minute. J. Minelgos "Kalėdų naktį" deklamavo E. Žebertavičienė, o Dargio "Kūčios" – V. Žebertavičius. Kun. I. Gedvila sukalbėjo maldą ir palaimino valgius. Dalyviai sveikino viens kitą, besidalydami kalėdaičiais, ir artėjo prie pasninkiniu maistu apkrauto stalo. Valgius paruošė telkinio moterys, o vyrai išlaidoms

Mokinių inscenuotas miuziklas "Raudonkepuraitė" per Vasario 16-osios gimnazijos Kalėdų eglutę 2004-12-16. Šios prieškalėdinės šventės paruošimą filmavo vokiečių televizija, ypatingai atkreipdama dėmesį į lietuviškus Kūčių valgius, kalėdinius papročius. Visa tai televizija parodė pirmą Kalėdų dieną, pristatydama mūsų gimnaziją.

M.D. Šmitienės nuotr.

sudėjo po 7 dol.

Kadangi vargonininkė ir choro vedėja G. Beleckienė buvo išvykusi pas savuosius Kalifornijoje, E. Žebertavičienė panaudojo savo darytus Detroito Šv. Antano parapijos choro kalėdinių giesmių įrašus, kuriems dalyviai pritarė kartu giedodami.

PALM BEACH, FL

Sausio 2 šv. Mišias lietuviams atnašavo lebaniečių kilmės kun. Gavin Badway anglų kalba, o konsekracijos dalį – Jėzaus kalbėta aramėjų kalba. V. Barius atliko skaitinius ir vedė kitas maldas lietuviškai. Giedojo R. Armalaitės vadovaujamas "Dainos" choras ir viešnia sol. Ona Jameikienė. Vargonavo L. Stukas.

Vasario 6, kovo 6 ir balandžio 3 d., 2 val. (St. Jude koplyčioje, US 1, Tequesta) šv. Mišias lietuvių kalba aukos prel. A. Kontautas. Prieš Mišias bus klausoma išpažinčių. Giedos choras. Šįmet vysk. Paulius Baltakis šios apylinkės lankyti neplanuoja.

Minint Nepriklausomybės šventę, vasario 16 d., 10 val. bus iškilmingai pakelta

Lietuvos vėliava prie Juno Beach miesto rotušės. Po iškilmių bus kavutė ir sol. Aldonos Kiselienės (iš New Yorko) koncertas rotušės patalpose.

Lietuvos Vyčių 153 kuopa rengia šv. Kazimiero minėjimą ir maloniai kviečia visus dalyvauti. Kovo 6 d., 2 val. šv. Mišias aukos prel. A. Kontautas St. Jude bažnyčios koplyčioje, Tequesta. Po pamaldų, 3:15 val. įvyks iškilmingas minėjimo banketas gražiamame Marc's Chophouse restorane, 337 E. Indiantown Rd., Jupiter (iš US 1 pervažiavus tiltą, tuojau po dešine). Auka tik 30 dol. asm. Patiekalo pasirinkimą (žuvį ar vištieną) reikia užsakyti iš anksto pas banketo vedėją – Mr. L. Stukas, 5081 E. Inkwood Way, Hobe Sound, FL 33455, tel. (772) 781-7703, Pridedant čekį. *Knights of Lithuania, Ch. 153* vardu.

Vyčiai visus kviečia atsilankyti pamaldose bei bankete, drauge pasimelsti ir pagerbti Lietuvos karalaitę šventąją Kazimierą. Iki!

"Lietuvių Biuletenis" Nr. 236. LB Palm Beach, FL.

NEW YORK, NY

Vasario 16-tos minėjimas įvyks vasario 13-tą d., sekmadienį. Šv. Mišios bus Apreiškimo parapijoje 10 val. ryto. Po mišių, galėsite papietauti Apreiškimo parapijoje. Queens-Brooklyn apylinkė paruoš lietuviškų valgių ir pyragų.

Atsimainymo parapijoje minėjimas vyks, Maspeth. Pradžia 2:00 val. popiet. Pagrindinis kalbėtojas bus amb. Vygaudas Ušackas iš Washingtono. Meninėje programoje dalyvaus visi vietiniai atlikėjai ir Maironio mokyklos mokiniai. Kviečiame visus atsilankyti į šią įdomią popietę.

Dr. G. Kumpikaitė

CANADA**SLIDINĖJIMO IŠSKYLA KANADOJE**

Tradicinė, metinė Montrealio lietuvių slidinėjimo stovykla – išskyla įvyks 2005 m. vasario 24-27 dienomis, Mont La Reserve slidinėjimo vietovėje, Saint Donat, Quebec, Kanadoje, apie 150 km į šiaurę nuo Montrealio.

Stovykla prasideda vasario 24 d. individualiu slidinėjimu Mont La Reserve. vasario 25 d., penktadienį, slidinėjimo išvyka į Mont Tremblant. Vasario 26 d., šeštadienį, slidinėjimas ir didžiojo slalomo varžybos Mont La Reserve, o vakare – bendra vakarienė/linksma-vakaris viešbutyje.

Oficialus viešbutis ir stovyklautojų "rendez-vous" centras: 1'Hotel Montcalm, 251, Chemin Fusey, C.P. 299 (off Route 125), Saint Donat, Quebec JOT 2CO, Canada. Tel. (toll free): 1-866-424-1333; E-mail: info@hotel-montcalm.com Web site:

www.hotel-montcalm.com

Atlikite rezervacijas kuo greičiau. Paminėkit "Lithuanian Ski Group".

Organizuoja ir informuoja: Rytis, Vilija ir Dalius Bulotai:

Tel. 514-344-8256 arba 819-424-2803 (savaitgaliais).

E-mail:

viliabulota@hotmail.com

arba dahudahu@hotmail.com

arba

rytis.bulota@ville.chateauguay.qc.ca

Visi žiemos sporto mėgėjai kviečiami dalyvauti.

Šios varžybos skaitosi kaip 2005 metų ŠALFASS-gos Kanados sporto apygardos slidinėjimo pirmenybės, kuriose dalyvauti kviečiami ir už Kanados ribų gyvenantieji lietuviai slidinėtojai.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS, LOS ANGELES

Vasario 16 d. minėjimas įvyks vasario 13 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijoje, Los Angeles mieste

Šventės programoje:

10:15 val. vėliavų pakėlimas parapijos kieme,

10:30 val. iškilmingos šv. Mišios,

12:00 val. minėjimas ir meninė programa.

Minėjimo kalbėtoja bus Kornelija Jurgaitienė, Lietuvos Respublikos įgaliota ministrė. Šventėje dalyvaus garbės svečiai iš Lietuvos – Kovo 11-tos signataras, rašytojas Kazimieras Saja ir Gražina Sajienė. Meninę programą atliks Jaunimo ansamblis "Spindulys".

Minėjimą rengia JAV LB Vakarų apygarda ir Amerikos Lietuvių Tarybos Kalifornijos skyrius.

LIETUVA IR PASAULIS

Pasaulis turi tikėtis demokratiškų parlamento rinkimų Irake ir didelio rinkėjų aktyvumo. Taip pareiškė Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis, europarlamentarams Briuselyje svarstant politinę padėtį Artimuosiuose Rytuose. Anot V. Landsbergio, rengiami Irako parlamento rinkimai yra ne tik svarbus įvykis, bet ir dalis reikšmingų pokyčių, vykstančių labiausiai pažeistose islamiškojo pasaulio dalyse. “Mes neturime smerkti tų pokyčių, kaip kai kurie daro, arba sveikinti galimo boikoto, tačiau turime sveikinti ir tikėtis tvirto nusistatymo bei didelio aktyvumo, kurį balsavimo vietose parodytų paprasti irakiečiai”, - pažymėjo Lietuvos atstovas. Jis prisipažino anksčiau buvęs sužavėtas pranešimų iš Afganistano “apie milijonus moterų, noriai ir ryžtingai, su žmoniškojo orumo pojūčiu” ėjusių balsuoti pirmą sykį savo gyvenime bei šalies istorijoje. “Dabar tai gali nutikti ir Irake, ir tegu Dievas, bendras krikščionims bei musulmonams, tai palaimina”, - kalbėjo V. Landsbergis. Sausio 30 d. buvo rengiami Irako parlamento rinkimai - pirmieji demokratiniai rinkimai po to, kai 2003 metų balandį amerikiečių vadovaujama karinė koalicija nuvertė S. Huseino režimą.

Preliminariais skaičiavimais, Lietuvos išlaidos provincijos atkūrimo grupei Afganistane siektų apie 12 mln. litų metams ir jos būtų skiriamos iš Krašto apsaugos ministerijos lėšų. Pasak ministerijos pranešimo spaudai, pinigai tarptautinėms operacijoms KAM biudžete buvo suplanuoti pagal Seimo priimtus nutarimus, nustačiusius 330 Lietuvos karių tarptautinėse operacijose ribinį skaičių 2005 metams. Dalį išlaidų padengtų prie Lietuvos vadovaujamos provincijos atkūrimo grupės prisidėsiančios NATO ir kitos šalys. NATO šalys prie šios misijos taip pat prisidėtų strategine logistine parama.

Anot Krašto apsaugos ministro Gedimino Kirkilo, Lietuvos vadovavimas provincijos atstatymo grupei - tai naujas etapas Lietuvos dalyvavimo tarptautinėse operacijose istorijoje. "Lietuvos vadovavimas provincijos atkūrimo grupei Afganistane suteiks valstybei svarią politinę reikšmę NATO kontekste. Lietuva, aktyviai įsitraukdama į tarptautines operacijas, bus labiau matoma ir įgis tvirtesnes pozicijas", - pranešime spaudai cituojamas G.Kirkilas. Lietuvos kontingentas į misiją Afganistane vyks pagal pernai Seimo priimtą nutarimą, nustačiusį ribinį 70 karių ir civilių tarnautojų skaičių Centrinės ir Pietų Azijos regione 2005 metams.

Šiuo metu NATO operacijoje Afganistane tarnauja 20 Lietuvos logistikos specialistų ir vienas oro eismo kontrolierius Kabulo oro uoste, du karo medikai Vokietijos karo lauko ligoninėje Kabule ir viena karo medikė Jungtinės Karalystės vadovaujamoje Provincijos atkūrimo grupėje šalies šiaurinėje dalyje. Afganistane turimi Lietuvos pajėgumai vėliau bus perdislokuoti į Lietuvos vadovaujamą provincijos atkūrimo grupę.

Dvidešimt Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos narių, daugiausia Rusijos ir Ukrainos atstovai, pasirašė kreipimąsi į Lietuvos vadovus, prašydami suteikti malonę ir paleisti į laisvę Sausio 13-osios perversmininką Mykolą Burokevičių. Kaip *Eltai* sakė Lietuvos delegacijos ET Parlamentinėje Asamblėjoje vadovas Seimo narys Algirdas Paleckis, šį kreipimąsi inicijavo Ukrainos parlamentaras, priklausęs Ukrainos komunistų partijai, Boris Oleinik. Tarp pasirašiusiųjų taip pat yra Lenkijos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas socialdemokratas Jerzy Jaskiernia, Rusijos Dūmos užsienio reikalų komiteto pirmininko pirmasis pavaduotojas Boris Sluckij, keli Graikijos ir Kipro parlamentarai, vienas olandas ir šveicaras.

A. Paleckis sakė buvęs sutikęs kreipimosi iniciatorių ukrainietį B. Oleiniką, tačiau pastarasis nenorėjęs šia tema plačiau kalbėti, "buvo prastos nuotaikos". "Pačioje Parlamentinėje Asamblėjoje, jos posėdžiuose niekur apie tai nebuvo jokios kalbos", - teigė A. Paleckis. Paklaustas, kaip vertina tokį raginimą išleisti M. Burokevičių, A. Paleckis teigė nenorįs jo komentuoti. "Nesu specialistas Sausio 13-osios bylos ir tų veikėjų, kurie ten veikė. Reikėtų svarstyti. Man keblu komentuoti, todėl susilaikysiu", - sakė A. Paleckis.

Apkaltinamąjį nuosprendį Sausio 13-osios perversmininkams 1999 metų rugpjūčio 26 d. paskelbė Vilniaus apygardos teismas. Sunkiausi nusikaltimai, tarp kurių yra ir tyčinis daugelio žmonių nužudymas, inkriminuoti būtent M. Burokevičiui, paskiriant už tai 12 metų laisvės atėmimo bausmę. Kiti perversmininkai nuteisti nuo 3 iki 8 metų laisvės atėmimo bausmėmis, visi jie jau išėję į laisvę.

Italija po Lietuvos ir Vengrijos tapo trečiaja valstybe, ratifikavusia Europos Sąjungos (ES) Konstituciją. Žemieji parlamento rūmai Konstitucijai pritarė milžiniška 436 balsų persvara. Pasak Italijos visuomeninio transliuotojo, už Konstituciją balsavo tiek valdančiosios, tiek opozicinės partijos.

ES PATENKINTA JAV NORU STIPRINTI SANTYKIUS SU EUROPA

Europos Sąjungos vykdomoji institucija po iškilmių JAV prezidento George W. Bush inauguracijos antrajai kadencijai, pasveikino JAV pažadus gerinti transatlantinius santykius.

"Mes džiugiai sutikome ženklus, rodančius pono Bush pasiryžimą sustiprinti ryšius su ES", - sakė Europos Komisijos pirmininko Jose Manuel Barroso atstovė spaudai Francoise Le Bail. "Tai, kad pirmoji antrąją kadenciją pradėjusio prezidento Bush kelionė bus į Briuselį, rodo, kokią svarbą JAV vyriausybė nori suteikti santykiams su ES", - sakė ji žurnalistams.

G.W.Bush Belgijos sostinėje lankysis vasario 22 dieną, kur dalyvaus NATO viršūnių susitikime. Briuselyje jis taip pat turi susitikti su Liuksemburgo premjeru Jean-Claude Juncker, kurio šalis dabar pirmininkauja ES, ir J.M.Barroso.

Briuselyje prie Europos Sąjungos rūmų plevėsuoja 25 valstybių tautinės vėliavos. Šiuo metu Europos bendrijoje yra daugiau negu 450 milijonų gyventojų.

AP

TARP TURTINGIAUSIŲ IR SKURDŽIAUSIŲ ES REGIONŲ - DIDŽIULIS SKIRTUMAS

Briuselis, sausio 26 d. (ELTA). Paskelbti nauji statistiniai duomenys parodė didžiulį atotrūkį tarp turtingiausių ir skurdžiausių Europos Sąjungos regionų, skelbia tinklapis "EU Observer". ES statistikos tarnybos "Eurostat" duomenimis, turtingiausias ES regionas yra beveik dešimt kartų turtingesnis už skurdžiausią.

Turtingiausias ES regionas yra centrinis Londonas, kuriame bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui siekia 66 tūkst. 774 perkamosios galios vienetų -

beveik dešimt kartų daugiau už 6 tūkst. 762 vienetus skurdžiausiame Lenkijos Liublino regione. Londono gyventojų perkamoji galia daugiau kaip triskart viršija ES vidurkį, o gyvenančiųjų Liubline perkamoji galia tesudaro trečdalį ES vidurkio.

Pagal turtingumą po centrinio Londono eina Briuselio regionas Belgijoje, Liuksemburgas, Hamburgo regionas Vokietijoje ir Il de Frans Prancūzijoje. Savo ruožtu visi penki skurdžiausi ES regionai yra Lenkijoje. Penkiolikoje ES

senbuvių skurdžiausias yra Elados regionas Graikijoje.

Minėti statistiniai duomenys yra svarbūs, nes būtent jais vadovaujamasi sprendžiant, kurie ES regionai turi teisę į sanglaudos fondų lėšas. Parama skiriama regionams, kurių BVP vienam gyventojui nesiekia 75 proc. ES vidurkio.

BVP dydį vienam gyventojui 254 ES regionuose "Eurostat" apskaičiavo naudodama dirbtinę valiutą - perkamosios galios vienetus, kurie leidžia neatsižvelgti į valiutų kursą.

REFORMOS GALI ATVESTI UKRAINĄ Į ES

Ukraina gali tapti visateise vieningos Europos dalimi, bet tai priklauso nuo ryžtingų reformų ir pačių ukrainiečių valios, sakė interviu *Reuters* Europos Sąjungos užsienio politikos koordinatorius Javier Solana. "Ukrainai nėra nieko neįmanoma", - sakė jis, atsakydamas į klausimą dėl galimos Ukrainos narystės ES.

"Būtinios reformos, kurios kiek įmanoma labiau priartintų Ukrainą prie Europos", - sakė J.Solana Kijeve, kuris susitiko su išrinktuoju šalies prezidentu Viktor Juščenko. Po susitikimo ES atstovas sakė, kad Ukraina pastaruoju metu ėmėsi "milžiniškų" pastangų, žengdama eurointegracijos keliu, ir tapo "gera ES drauge".

Naujasis Ukrainos vadovas šalies integraciją į europines struktūras vadina pagrindiniu užsienio politikos tikslu.

J.Solana suvaidino labai svarbų vaidmenį stengiantis

sureguliuoti pernai lapkritį ir gruodį Ukrainą apėmusią politinę krizę. "Oranžinės revoliucijos" išdava tapo trečiasis prezidento rinkimų ratas gruodžio 26 dieną, kurį įtikinama pergale laimėjo opozicijos kandidatas V. Juščenko.

IEŠKO ČEČENŲ LAISVĖS KOVOTOJŲ

Čečėnijos "prezidentas" Alu Alchanov vėl paprieštaravo bet kurioms deryboms su Čečėnijos laisvės kovotoju Aslan Maschadov. Jis taip pat pareiškė įsitikinimą, kad ir A.Maschadova, ir atsakomybę už Beslano įkaitų dramą prisiėmęs Šamil Basajev netrukus bus sučiupti.

"Aslan Maschadov visiems laikams uždarė sau kelią į politiką, į normalų gyvenimą", - sakė Kremliaus statytinis interviu agentūrai *"Interfax"*, sukačius 100 dienų, kai jis yra Čečėnijos "prezidentas".

BARROSO SUPRANTA TRAGIŠKUS XX A. ĮVYKIUS BALTIJOS ŠALIMS

Auschvitz, sausio 27 d. (ELTA). Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso ketvirtadienį palaikė Latvijos prezidentės Vairo Vykės-Freibergos pareiškimą, kad Baltijos šalims Antrasis pasaulinis karas nesibaigė laisve, kaip buvo kitoms Europos valstybėms.

Taip kalbėta Europos Komisijos ir Latvijos vadovams susitikus Lenkijoje, kur vyksta Auschwitz mirties stovyklos išvadavimo 60-ųjų metinių minėjimas, pranešė prezidentės atstovė spaudai Aiva Rozenberga. Barroso sakė žinąs apie Baltijos šalyse vykstančius procesus ir jautriai reaguojąs į tragiškus įvykius jų istorijoje. Jis sakė pritariąs minėtam Latvijos prezidentės pareiškimui ir esąs bet kurios formos totalitarizmo priešininkas.

Doloresa Kazragytė

XXXXIX

UŽ KITUS

- Už ką, Magde, tu turėjai kentėti? – paklausiau senosios Magdalenos.

-Už kitus, - atsakė Magdė ir įsidėjo į burną duonos plutelę. Ramiai žiaumojo. Žiūrėjau į ją kaip į išminties okeaną, kuris mums, vadinamiesiems intelektualams, retai pasiekiamas.

Magdalena gyvena su sūnumi. Vieninteliu. O buvo jos penki vaikai. Trys sūnūs, dvi dukrelės. Prieš trisdešimt metų Magdalena palaidojo vyrą. Antrąjį gyvenime. Dabar jau nebežinau, kiek jai. Ir ji pati gerai nežino: “Gal baigiu aštuntą dešimtį...” Teturi vieną vienintelį dantį. Priekinį. Kaip bulvių kaplį. Niekada nebuvo pas daktarą. Ir nebus. Moka rašyti ir skaityti. Ant jos stalelio trys knygos: Mačernio poezija, seno leidimo Biliūno “Laimės žiburys” ir Evangelija – juodas viršelis ir auksinis kryžiaus brūkšnys. Sakosi kartais paskaitanti ir laikraščius. Parsineša senus iš bibliotekos, mat bibliotekininkė Virginija – jos draugė. Sūnus – zakristijonas. Viengungis. Gyvena jiedu vienu du mažame miestelyje, nuosavame namelyje (tvarkinga “Špokinyčia”), prie sraunos upelės... Čia prieš 50 metų ją atsivedė antrasis jos vyras – gerasis Leonėlis.

O, ne, “Jobo dramos” Magdalena neskaitė. Nieko nežino. Gal ir girdėjo minint bažnyčioje per pamokslą. Bet niekada ir į galvą neatėjo, kad ta drama kartojasi jos gyvenime, kaip ji kartojama tūkstančių gyvenimų. Milijonai šaukia: “Už ką, Dieve?” Šaukdami keikia Dievą, nes nesupranta, už ką jiems Jobo dalia. Magdalena neklausia, už ką. Nekeikia Dievo. Ji paprastai, aiškiai, galutinai yra sau atsakiusi į šį klausimą.

Buvo nuostabi pavasario žaluma. Sodų žydėjimas. Buvo Magdalenos trys vaikeliai – du sūnūs ir dukrytė – palikti su tėvu namie. Magdė išlėkė į gretimą kaimą padėti pusseserei ruoštis vestuvėms. Tą naktį nakvojo pas ją. Ir praplėšė gegužės šviesią naktį, kvėpiančią alyvomis, klaukus šauksmas:

- Magde, Magde! Tavo namai sudegė! Magde, viskas sudegė! – šaukė kaimo moterėlė, atbėgusi per girią.

- O vaikai?! Vyras?! Kaip jie? Kaip?! – nebesuvokdama, ką jaučia, vien su apatiniais bėgdama namų link, šaukė Magdė.

- Nežinau, aš nieko nežinau, nieko nežinau... - kartojo kaimynė. – Viskas sudegė...

- O vaikai?! Sakyk?! Ar ne?! Ar jie ne?!

- Nežinau, nežinau, nežinau, - kartojo kaip išprotėjusi kaimynė.

Magdė suprato. Magdė pajuto. Magdė žinojo. Jau bėgdama žinojo – jų nebėra. Nieko nebėra.

Sudegė Magdės gyvenimas. Sudegė vaikeliai ir vyras. Kaminas liko. Keli gyvulėliai. Žydintis sodas su pelenais apibirusiais žiedais.

Neišverksi. Neišsielvartausi. Neiššauksi. Tik stulpu pavirsi. Sustingusiu ledo stulpu. Ir sustingo Magdė. Sustingo be ašarų ir rypavimų. Be plaukų draskymo. Surinko kaulelius, drabužių skutelius, daiktelius, visai sveiką dukrytės skudurinę lėlytę ir palaidojo viską kartu.

O laikas ėjo. Ėjo metai, antri. Magdė gyveno pas pusseserę. Tą, pas kurią tada užgriuvo siaubo naktis.

- Ką tu darydavai, Magde? Kaip gyneisi nuo minčių nuo išprotėjimo?

- Dirbau daug, - sako Magdė vis dar žiaumodama duonos plutą, - ir meldžiausi. Meldžiausi be perstojo: dirbdama, nedirbdama, naktį ir dieną... Prašiau, kad Visagalis gelbėtų mane iš to ledo ir pasiimtų pas save. Išklausė.

- Kaip?
- Suvedė su Leonu. Jis mane pagydė. Vedė. Atsivedė į savo varganus, bet gerus namus. Tuos, kur dabar esame. Buvo švelnus. O koks atsargus! Koks geras. Supratingas. Dvi dešimtis išgyvenova. Išvargova. Tik Aniuolas Sargas gali taip saugoti savo žmogų kaip jis mane. Taip ir išgydė mano širdį. Sutirpdė tą ledą. Išvadavo. Gimė dukტė. Po poros metų šitas. Jauniausias. Mano antras Aniuolas Sargas – Zigmukas – Magdė nustoja kalbėti ir vienu mauku išgeria didelį puodelį ožkos pieno.

Ir vėl buvo ramybės vasaros, ir vėl žydėjo sodai, ir vėl ganėsi karvutė, kudakavo ir dėjo kiaušinius vištos, noko rugiai, kvėpėjo čiobreliai... Magdės širdis vėl gyveno gegužių žalumos ir pusnynų išskaistintą gyvenimą.

Bet juoda neganda nenuslinko šalin. Tik buvo pasislėpusi. Tykojo. Laukė. Vėl piktąybė stvėrė Magdės gyvenimą. Susirgo dukra, jauna mergaitė. Mirė 18-os metelių, išgulėjusi ligos patale trejus metus. Žydinti Magdės ir Leono obelėlė... Palaidojo prie anų – prietų kaulelių ir skudurinės lėlytės.

Ir vėl, kaip visada, kaip daug naktų ir dienų – Magdės rankoje rožančius ir nesi- baigianti malda.

- Magde, - sakau, - o kaip tu aiškini sau, už ką tau šitaip?

ČIKAGOS LITUANISTINEI MOKYKLAI – VALDOVŲ RŪMŲ STATYTOJO DIPLOMAS

Čikagos lituanistinės mokyklos (ČLM) istorijos mokytoja Vida Baliutavičienė prieš porą savaitių viešėdama Vilniuje perdavė bendromis šios mokyklos mokinių, pedagogų bei tėvelių pastangomis surinktą 360 JAV dolerių auką Valdovų rūmų paramos fondui (VRPF). Tokiu būdu su ansktesne auka ČLM sutelkė daugiau kaip 1,000 litų ir tapo pirmąja mokykla, gavusia Valdovų rūmų Statytojo diplomą.

Kaip papasakojo mokytoja V.Baliutavičienė, rinkliava Valdovų rūmų atstatymo parėmimui Čikagos lituanistinėje mokykloje prasidėjo dar prieš keletą metų. Iniciatyvos tuomet ėmėsi V.Baliutavičienės kolegė, geografijos mokytoja Hedvina Dainienė. Tąkart – daugiausiai iš tėvelių - buvo surinkta nedidelė (apie 100 dol.) suma, kurią Valdovų rūmams įteikė pati H.Dainienė. Vėliau jos veiklą tęsė V.Baliutavičienė.

Praėjusiais mokslo metais (2003/2004 m.) V.Baliutavičienė surinko daug mokomosios medžiagos apie sostinės Gedimino kalno papėdėje atstatomus rūmus ir ėmė supažindinti su ja vyriausius ČLM auklėtinius – dešimtokus bei devintokus, šią temą įtraukė į mokymo programą. Pernai vasario – kovo mėnesiais mokykloje buvo pravesta įdomi ir naudinga akcija – “Atstatome Valdovų rūmus”, kurios metu per istorijos pamokas devintokai ir dešimtokai trumpam patys tapdavo mokytojais –patys eidavo prvesti pamokų apie Valdovų rūmus jaunesniesiems (nuo pat “kiš-

Magde, juk negalėjai sau neužduoti tokio klausimo? Juk troškai atsakymo?

Magdė tyli kietai sučiaupusi lūpas. Ir aš nutilau. Gal nereikėjo klausti. Abi tylim.

- Už kitus, - staiga sako, kai jau nebesitikėjau atsakymo.

- Už niekšus? Žmogžudžius? Už nedorybęse paskendusius? Teisybę žudančius? Už juos?! Kurių velnių?!

- Nesikeik, - ramiai sako, nepiktai, beveik šypsodamasi, nors to vienintelio danties nerodo. – Už juos. Ir už visus kitus. Gyvus ir mirusius.

- Bet kodėl už juos? Nekalti, dori žmonės?...

- Viktorija, - nutraukia Magdė, jau visai juokdamasi ir iškišusi savo kaplį. – Ar tu skaitei Šventą Raštą? Ar neskaitei?

- Žinoma, skaičiau...

- Dievas mirė už Visus. Tai kas tau neaišku?

- Šitai aš žinau, bet...

- Ir mano gyvenimas už ki-

Valdovų rūmų paramos fondo (VRPF) valdybos pirmininkas Edmundas Kulikauskas, Čikagos lituanistinės mokyklos istorijos mokytoja Vida Baliutavičienė, VRPF direktorė Indrė Jovaišaitė.

VRPF archyvo nuotr.

kiukų” iki 8 klasės).

Na, o susipažinus buvo galima pradėti ir aukų rinkimo akciją – tie patys naujai iškepti “mokytojai” ėjo per klases, ragino ir jaunesnius mokinukus bent po dolerį aukoti Valdovų rūmų statybai, siekiant bendro visų mokinių tikslo – kad jų mokykla gautų Statytojo diplomą (ji gauna visi, paaukoję 1000 ir daugiau litų), būtų įtraukta į aukotojų sąrašą. Trūkstantį sumą pridėjus mokytojams tuomet buvo sukaup-ta apvali 360 JAV dolerių auka (pagal tuometinį kursą – lygiai 1,000 litų). Na, o šią žiemą mokytoja V.Baliutavičienė vyko į Lietuvą ir ta pačia proga nuskraidino ČLM čekį-auką.

Ar rengs ČLM daugiau jų Valdovų rūmų statybai paremti? “Dar nežinau. Tarsimės su vaikais – juk iki 2009 metų, kai numatyta rūmų statybos

pabaiga, dar daug laiko,” – sakė mokytoja. Tačiau ji neabejojo, kad iki to laiko (o gal ir ilgiau?) šios mokyklos istorijos mokymo programoje tikrai liks tema apie Valdovų rūmus ir jų gyventojus.

Žinoma, labiausiai norėtųsi, kad ČLM pavyzdžiu pasektų ir kitos lituanistinės mokyklos JAV. **Aukoti Valdovų rūmams organizacijos ir pavieniai Amerikos lietuviai gali per Valdovų rūmų paramos komitetą JAV. Čekius reikia rašyti: Lith. Amer. Comm. Valdovų Rūmai ir siųsti adresu: Valdovų Rūmai, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Visos aukos yra pakvituojamos ir nurašomos nuo JAV federalinių mokesčių.**

Vaiva Ragauskaitė,

Valdovų rūmų paramos komiteto JAV atstovė spaudai

tus. Ir tavo – už kažką...

- Bet kodėl?! Ką aš, tu turime bendra su...

- Nemoku išaiškinti, - Magdė nubraukia alkūne nuo stalo trupinius ir atsistoja. – Tu mokyta, tu ir galvok. Einu ožkos melžti.

- Palauk, Magde. Atsakyk, kaip moki. Neišeik!

Tyla. Magdė atsiremia į duris. Įtemptai galvoja. Sako:

- Jei tu būtum Dievas...

Atveda didžiausią pasaulio nusidėjėlį. Karų sukėlėją, žudiką, kraugerį. Turi dėl teisybės pasakyti: eik pragaran! Dek amžinai! Amžinai kankinkis! Amžinai. Pasmerktum? A?

- Tai gal...

- Ar lengva būtų? A?

- Nelengva gal... Gal ne amžinai. Gal taip kelias dešimtis metų.

- Tai matai – vos nešūkteli Magdė. – Manai, Dievui negaila? Kiekvieno gaila. Tai ir palieka viltį. Turime už tą pa-

smerktą atkentėti, kad jam palengvėtų. Dievas pasirenka mus. Pasitiki. Tai ir dėkui už tai.

- Ir tu dėkoji už tokį savo gyvenimą?!

- Žinoma. Juk ištvėriau. Visi esame sujungti. Geri ir blogi. Kas gi gelbės, jei ne gerieji? Kantrieji? Kas? – Ir trenkusi durimis išeina melžti savo Cibės.

Tai va, toks atsakymas, mielieji. Daug protingų, mokslingų, iškalbingų sutikau savo gyvenime. Bet niekas neatsakė į šį klausimą: “Už ką?” Tik Magdė.

Netoli Washington esančio Aleksandrijos miesto meno centre “The Torpedo Factory” meno centre atidaryta vilniečio dailininko Tado Gutausko kūrinių paroda “Šiaurės saulė”. Tapybos drobių ir skulptūrų iš bronzos ekspozicija įsikūrė buvusio torpedų fabriko, tapusio meno centru, erdvėse. *LGITIC*

Tragiškai prieš 40 metų žuvęs poetas Algimantas Mackus su tėvais – Marcele ir Jonu Cicero, IL.
E.Šulaičio archyvo nuotr.

TRAGIŠKA ŽŪTIS PRIEŠ 40 METŲ

Jau 40 metų praėjo nuo vienos iš skaudžiausiųjų automobilio katastrofų Čikagos lietuvių istorijoje. Joje žuvo du žymūs mūsų tautiečiai, kurių netektis yra jaučiama iki šių dienų. Iš gyvųjų tarpo tada pasitraukė du “Margučio” radijo programos darbuotojai: Algimantas Mackus ir Lilija Vanagaitienė.

Tai įvyko lygiai prieš 40 metų – 1964-aisiais, vos tik spėjus atšvęsti Kalėdų šventes. Šis įvykis buvo ypatingai skaudus ne vien tik žuvusiųjų šeimoms bei artimiesiems, bet ir visiems Čikagos, o gal net ir Amerikos lietuviams. Apie jį plačiai rašė ir kalbėjo ne vien tik lietuviai, bet ir amerikiečiai – jų spauda bei radijo programos. Ši žūtis buvo pažymėta ir 1994 m. Vilniuje išleistoje knygoje apie Algimantą Mackų “Ir mirtis nebus nugalėta”.

Štai, trumpa ištrauka iš jos: “Kviečiame pasiklausyti “Margučio” rytoj vakare, o dabar visiems klausytojams linkime labos nakties, - tokiais žodžiais Algimantas Mackus baigė 1964 m. gruodžio 28 d., pirmadienio, laidą. Buvo septinta valanda vakaro.

Baltas “Plymouth” automobilis, vairuojamas “Margučio” radijo programos vedėjos ir žurnalo leidėjos Lilijos Vanagaitienės, greitai paliko La Grange, IL. miestelį, kuriame buvo radijo stotis, ir pasuko Chicagos link. Esant nepaprastai blogam orui ir matomumui, “Plymouth” susidūrė su ne savo kelio pusėn išvažia-

vusiu “Oldsmobile”. Tai įvyko 7 val. 6 min. Lilija Vanagaitienė buvo užmušta vietoje, o Algimantas Mackus paskelbtas mirusiu La Grange ligoninėje 9 valandą vakaro. Kito automobilio vairuotoja, 28-erių metų moteris, sunkiai sužeista, tačiau liko gyva.

Žinia apie žūtį Chicagos lietuvius pasiekė tą pačią naktį. Apie tai pranešinėjo radijo stotys žinių laidose, po vidurnakčio apie įvykį prabilo televizija. Rytinės laikraščių laidos informavo apie detales.”

“Pirmąją 1965 metų dieną įvyko atsisveikinimo ceremonija. Vėliau atvykusieji nebegalėjo patekti į vidų. Sausio 2-ą paskutinį atsisveikinimo žodį prie uždengto Algimanto Mackaus karsto tarė dr. Vytautas Kavolis. Žuvusieji buvo palaidoti Šv. Kazimiero kapinėse. Procesijoje dalyvavo apie 4400 automobilių. Algimanto Mackaus karstas nuleistas į duobę šalia tėvo kapo, palydint jį Lietuvos gintaro ir smėlio smiltimis, kurias bėrė žmona Dalia, ir aidint Lietuvos himnui.

Iki tol “Margutį” spausdinusio Vlado Vijeikio lėšomis buvo išleistas Lilijos Vanagaitienės ir Algimanto Mackaus prisiminimo bei pagerbimo numeris, radijo programų reikalus perėmė tvarkyti Valdo Adamkavičiaus suburta žmonių grupė. Transliacija nebuvo sustojusi nė vienai dienai.”

Reikia pažymėti, jog čia minimas Valdas Adamkavičius yra dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Su juo kaip tik apie šį šiurpų įvykį mums neseniai teko kalbėti, kai jis viešėjo Čikagoje ir tada prisiminėme iškilusią problemą dėl “Margučio” radijo programos tolimesnės egzistacijos. V. Adamkus kaip tik buvo pagrindinis žmogus, kuris davė “Margučio” prog-

ramai tęstinumą prieš 40 metų, o taip pat ir vėliau, kai ji porą kartų buvo pakliuvusi į finansines bėdas.

Tačiau tuomet nepavyko išgelbėti “Margučio” žurnalo, kurį kaip tik redagavo A. Mackus, o L. Vanagaitienė buvo jo leidėja. “Margučio” radijo programa, pasivadinusi “Margutis II”, yra išlikusi iki šių dienų.

TRUMPAI APIE ŽUVUSIUOSIUS

Apie A. Mackų buvo nemaža rašyta. Tačiau apie L. Vanagaitienę buvo ir yra tylą.

Pradžioje bent trumpai prisiminkime A. Mackų. Gimęs 1932 m. vasario 11 d. Pagėgiuose, jis su tėvais Marcele (ji neseniai atšventusi savo 100-ji gimtadienį gyvena Putnam) ir Jonu (šis amžinybėn iškeliavo 1962 m. ir palaidotas Čikagoje) perėjęs pabėgėlio vargus stovyklose Vokietijoje, 1949 m. atvyko į Cicero prie Čikagos. Čia mums su juo teko nemaža bendrauti ir buvo proga suredaguoti jo pirmąjį eilėraščių rinkinį “Elegijos” (Algimanto Pagėgio slap.) Tada sekė kitos jo poezijos knygos “Jo yra žemė”, “Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai”, “Chapel B”(ši išleista po mirties).

Nuo 1954 m. pradėjo dirbti “Margučio” radijo programoje pranešėju, vėliau – redagavo “Margučio” mėnesinį žurnalą, bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, dalyvavo “Santaros – Šviesos” federacijos veikloje. Po jo mirties įsteigtas knygų leidimo fondas dar veikia iki šių dienų.

Tačiau šiuo metu, išskyrus šį fondą, JAV A. Mackus yra retai prisimenamas, nors tuoj po jo mirties, dar būdavo ruošiami įvairūs vakarai jam pagerbti.

Kiek geriau yra tėvynėje.

ATIMTA JAV PILIETYBĖ

Vilnius, sausio 27 d. (ELTA). JAV federalinis teismas sausio 26 d. nusprendė panaikinti iš Lietuvos kilusio Vlado Zajanckausko pilietybę, nes jis nuslėpė tarnavęs nacistų suformuotose būriuose Varšuvos žydų gete. 89 metų V. Zajanckauskas, šiuo metu gyvenantis Milburyje, į Jungtines Valstijas iš Austrijos atvyko 1950 metais, o vėliau gavo Amerikos pilietybę.

Masačusetso valstijos Bostono miesto teismas nusprendė, jog V. Zajanckauskas neteisėtai gavo JAV vizą, nes nuslėpė, jog Antrojo pasaulinio karo metais bendradarbiavo su fašistų režimu. Jis tvirtino, kad iki 1944 metų ūki-

ninkavo Lietuvoje. Teismas sprendimą priėmė 60-ųjų mirties Auschwitz mirties stovyklos išlaisvinimo metinių išvakarėse. Į gedulingus šios sukakties renginius atvyks 45 pasaulio valstybių vadovai ir aukšti pareigūnai.

Nuosprendį pilietybės atėmimo byloje paskelbė Teisingumo departamentas JAV sostinėje Vašingtone. Teismo procesas vyko sausio 10-12 dienomis. "Padedami tokių kolaborantų kaip V. Zajanckauskas, naciai išžudė milijonus žydų. Šis sprendimas dar kartą įrodo valdžios ryžtą siekti teisingumo ginant holokausto aukas", - pareiškė teisingumo ministro patarėjas Christopher Wray.

Bostono teismas nustatė, kad V. Zajanckauskas nuo 1942 metų vidurio iki 1945 metų kovo mėnesio tarnavo nacių SS būriuose. Jis dirbo sargybinio Travnikų mieste nacių okupuotoje Lenkijoje, vėliau buvo paaukštintas į sargybinių instruktoriaus pareigas. Teismas, remdamasis Vokietijos karo meto dokumentais, rado "aiškių, įtakingų ir nedviprasmiškų įrodymų", kad V. Zajanckauskas su Travnikų miesto būriu buvo nusiųstas į Varšuvą dalyvauti miesto geto likvidavimo operacijoje. Čia karo metu buvo kalinama apie 40 tūkst. žydų.

Pamažu žudant ar siunčiant gete esančius asmenis į koncentracijos ir darbo stovyklas, iki 1943 metų gegužės getas ištuštėjo. Būriai, kuriuose tarnavo lietuviai, saugojo žydus, kad jie nepabėgtų iš geto, prižiūrėjo perėjimo kvartalą ir lydėjo traukinius, kuriais buvo tremiami žydai.

"Varšuvos geto likvidavimas, prie kurio prisidėjo ir V. Zajanckauskas su savo vyrais, istorijoje išliks kaip vienas žiauriausių ir labiausiai pagarsėjusių įvykių, liudijantis Trečiojo reicho žiaurumus. Masiškai buvo žudomi nekalti žydų vyrai, moterys ir vaikai", - teigė 1979 įsteigto Teisingumo departamento padalinio specialiesiems tyrimams (OSI) direktorius Eli Rosenbaum.

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™

Ričardas Širvinskas
440 257-5033

R
REALTOR

A.† A.

LIUDAI APANIENEI-VITKAUSKAITEI

mirus, vyrui VINCUI,
sūnams ARŪNUI ir VIDUI BRIZGIAMS
seserims Dr. ELENAI ČEIČIENEI ir MARIJAI NEVERAUSKIENEI ir jų šeimoms
reiškiame giliausią užuojautą.

Dr. Nelė ir Gerardas Juškėnai

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 6 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos blynų priešpicčiai, parapijos salėje.

VASARIO 12 d., šeštadienį, 6:30 v.v. - Nepriklausomybės šventės minėjimas Dievo Motinos parapijos viršutinėje salėje. Prelegentė Vaiva Vėbraitė, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkė. Meninė programa – Skaidra Jančaitė, solistė iš Lietuvos, “Žiedeliai” – tautinių šokių grupė – vadovė Aušrinė Širvinskienė. Po koncerto – vakarienė ir šokiai. *Minėjamą rengia JAV LB Clevelando skyriaus valdyba ir ALT'o Clevelando skyrius.*

BALANDŽIO 3 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽES 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpicčiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽES 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpicčiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val. Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.

RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

Gera dovana

Vasario 16-osios ar Kovo 11-osios progomis
Jums, Jūsų vaikams ir vaikaičiams,
bei visiems, neabejingiems Lietuvos istorijai
ir kovai už nepriklausomybę.

**Filmas
“Vienui vieni”**

Užsisakyti filmą (DVD formate) **skambinkite
Amerikos lietuvių televizijai**
Tel. 708-839-9022 arba 708-785-8080.

DVD turinys:

1. Filmas “Vienui vieni” (trukmė 1:30). Režisierius Jonas Vaitkus.
2. S. Bartkaus dokumentinė laida “Požiūris” (legendinio partizano Juozo Lukšos-Daumanto istorija) (trukmė 0:23)
3. Filmo prodiuserio Vytauto Vilimo tekstas (angl. kalba)

Filmas lietuvių kalba su angliškais subtitrais.
Garsas – DOLBY DIGITAL

Šis filmas – puiki vaizdinė priemonė istorijos pamokoms apie lietuvių pasipriešinimą sovietų okupacijai, paremta tikrais istoriniais faktais ir liudininkų pasakojimais, ir puiki dovana kiekvienam, kuriam brangi ir įdomi Lietuva bei jos istorija. Istorija apie išdidžius ir narsius žmones, kurie brangino savo tėvynę ir nenulenkė galvos prieš sovietų okupantus.

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

A.† A.

LIUDAI VITKAUSKAITEI - APANIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo
jos vyrui VINCUI,
sūnums ARŪNUI ir VIDUI BRIZGIAMS,
seserims dr. ELENAI ČEICIENEI ir MARIJAI
NEVERAUSKIENEI ir jų šeimoms.

Lili Bložienė

Grażina Pauliukonienė

Roma ir Danielius Degesiai

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASE - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnįji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau bėgauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m. gegužės 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomąjo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

DIRVAI AUKOJO

Lietuvių klubas,

Daytona Beach, FL 100

Z.Obelenis, Russel, OH 45

A.Regis, Chicago, IL 45

R.Variakojis, Rocky R., OH 45

J.Budrys, New Bern, NC 15

L.Jurkunas, La Grange, IL 15

P.Kvedaras, Canada 15

K.Šventoraitis, Jamaica, NY 15

F.Bočiunas, Sunny H., FL 10

K.Damijonaitis, Deerfld., B.FL .. 10

L.Kapeckas, Hartford, CT 10

M.Renkus, Pacific Palisi, CA 10

J.Daugėla, Ormond B., FL 5

I.Juodišius, Cleveland, OH 5

V.Juodka, Chicago, IL 5

B.Urbanas, Cicero, IL 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

R. PAKSO IR R. PAVILIONIO BENDRA VEIKLA

Liberalų Demokratų partijos pirmininkas Rolandas Paksas gavo europinės partijos “Aljansas už Tautų Europą” generalinės sekretorės Cristian Muscardini laišką, kuriame ji sveikina liberaldemokratų prisijungus prie Aljanso. “Gerbiamas Prezidente! Mane labai pradžiugino žinia apie tai, kad Jūsų vadovaujama partija prisijungė prie “Aljanso už Tautų Europą”. Tikiuosi, kad artimiausiu metu įvyks ir mūsų susitikimas”, rašo C. Muscardini.

Praėjusių metų pabaigoje Liberalų Demokratų partija nusprendė priimti europinės partijos “Aljansas už tautų Europą” kvietimą prisijungti prie šios giminingos politinės organizacijos. Partijos pirmininkas Rolandas Paksas pažymėjo, kad tiek abiejų partijų nuostatos, tiek programos yra giminingos. “Mes pritariame Aljanso programai ir statutui ir esame pasirengę kartu su kitais nariais dirbti Europos ir jos tautų labui”, sakė liberaldemokratų vadas. 2004 metų gruodžio pradžioje Milane ir Romoje vykusiame Aljanso posėdyje europarlamentarui ir Aljanso vicepirmininkui **Rolandui Paviloniui** buvo perduotas kvietimas Liberalų demokratų partijai jungtis į vieną politinę jėgą. Liberalų demokratų partijai yra priimtinos Aljanso deklaruojamos tautų tapatumo, kultūros paveldo išsaugojimo bei pagarbos mažoms tautoms idėjos. Plečiantis Europos Sąjungai, labai svarbu išsaugoti toleranciją skirtingų nuostatų įvairovei ir užkirsti kelią bet kokiai galimybei pasireikšti didžiųjų valstybių diktatui.

Liberalų demokratų inf.

SPORTO ŽINIOS

ČIKAGOS LIETUVIŲ KREPŠINIO LYGOS ŽAIDIMAI

Sausio 15 d. buvo toliau tęsiami ČLKL žaidimai veteranų ir vyrų grupėse. Lituanicos krepšininkai įveikė “Kretingą” ir pasiekė 5-ją pergalę Rungtynių pasekmė 37-33. Laimėtojams daugiausia (12) taškų pelnė dr. Donatas Siliūnas, gerai žinomas savo sporto organizacine veikla. Kretingos ekipoje geriausiuoju taškų medžiotoju buvo Artūras Žilys (11).

Antrose veteranų rungtynėse Klaipėdos “Švyturys” įrodė pranašumą prieš “Lokius” 41-37. Pas klaipėdiečius geriausiu snaiperiu buvo Artūras Vilimas 14, o pralaimėtojų ekipoje Gitanas Indreika (21).

Vyrų susitikime “Kretinga” įveikė Panevėžio “Kalnapilį” 50-44 ir užsitikrino vietą pirmame ketvirtuke, kuris vėliau var-

žysis dėl čempionų titulo. “Kalnapilyje” žaidė buvęs garsiojo Kauno “Žalgirio” krepšininkas Mindaugas Lekerauskas. Tačiau jo 15 taškų nepakako pergalės pasiekimui. “Kretingos” ekipoje rezultatyviausiu buvo Remigijus Narvilas 22 taškai.

Šiuo metu pirmosios 3 komandos išsirikiavo taip: 1) “Radviliškis” – visos 7 pergalės, 2) “Alytus” 6-1, 3) “Kretinga” 6-1. Į ketvirtąją vietą pretenduoja kelios komandos.

Sausio 22 d. pirmenybių programa Lemonto Park District salėje prasidėjo 5:15 val. rungtynėmis tarp “Stumbro” ir “Rambyno”. Tačiau įdomiausias buvo paskutinis – ketvirtas susitikimas (jo pradžia 8:45 val. vak.) tarp lentelės viršūnėje stovinčių “Alytaus” ir “Kretingos” ekipų.

Žiūrovai yra raginami atvykti ir pasižiūrėti šių įdomių rungtynių. Beje, tokios Čikagos lietuvių krepšinio lygos šio miesto istorijoje niekada nėra buvę ir ji yra tikrai retas reiškinys išeivijos lietuvių sporto padangėje. Jos organizatoriams priklauso padėka ir parama.

ANTROSIOS LIETUVIŲ FUTBOLININKŲ LYGIOSIOS

“Metropolitan” lygos 2005 m. salės futbolo pirmenybių antrasis ratas “major” divizijoje atnešė net trejas lygiąsias penkiuose sausio 16 d. susitikimuose. Kaip tik viena iš taikiai sužaidusių komandų buvo ir Chicagos “Lituanica”, jau antrose rungtynėse iš eilės pelniusi tašką.

Lietuviai kovoje su lauko pirmenybėse pirmaujančia “Sockets” ekipa šį kartą, turbūt, galėjo džiaugtis, kuomet baigminis teisėjo švilpukas

Odeum salėje Villa Park, IL, skelbė rungtynių pabaigą, o jų lenta rodė 1-1 pasekmę. Ypačingai pirmame kėlinyje varžovai stipriai atakavo mūsų šikius, bet jų pavojingi šūviai arba būdavo netikslūs arba juos likviduodavo gerai sužaidęs vartininkas Irmantas Šatas (jis po pertraukos taip pat pasižymėjo).

Tačiau po pertraukos, jau antroje minutėje greiti varžovai įstengė pelnyti įvartį. Tada atrodė, kad jie ir toliau sugebės rasti mūsų šikių vartus. Bet, mūsų žiūrovų laimei, taip nebuvo. Edvinas Trinkūnas 8-je minutėje padarė ly-

giomis, o po to lengvai galėjo net rezultatą persverti mūsų šikių naudai. Gaila, taip neatsitiko ir mūsų šikiams turėjo pasitenkinti vienu tašku, nors prieš galingus varžovus tokia pasekmė yra neblogas pasiekimas.

Tą sekmadienį lietuvių futbolininkų jau atėjo daugiau ir treneris Algimantas Šalkauskas galėjo dažniau juos keisti. Kadangi dabar mūsų šikiams žaidėjai aktyviau lanko penktadienių vakarais naujoje salėje – Oak Lawn apylinkėje rengiamas treniruotes, tas, atrodo, jau palieka teigiamas žymes susižaidimui.

E.Šulaitis

Čikagos lietuvių krepšinio lygos žaidėjai – “Kretingos” krepšininkai.

Emigranto nuotr.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*
794 East 185th St. • 216-531-6720

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

**936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770**

**Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
telidanti jauką atmosferą ilūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.**